THE

"NITYÂNUSANDHÂNAM" SERIES.

PART II.

TIRUPPALLI YELUCHCHI

BY

SAINT TONDARADIPPODI ÂLVÂR

WITH

Word-for word meaning; a free paraphrase in the Vernacular, and English Translation.

KANARESE LANGUAGE.

EDITED BY

M. B. SRINIVASA AIYANGAR, M. A.,

Head Master, High School, Kolar.

FIRST EDITION.

Bangalore:

PRINTED AT THE CAXTON PRESS.

1898.

[Price Four Annas.

THE NITYÂNUSANDHÂNAM SERIES.

PART II.

TIRUPPAḶḶI YEḶUCHCHI

BY

TONḌARADIPPODI ÂLVÂR

WITH

WORD-FOR-WORD MEANING, A FREE PARAPHRASE IN THE VERNACULAR, AND ENGLISH TRANSLATION.

KANARESE LANGUAGE.

EDITED BY

M. B. SRINIVASA AIYANGAR, M.A.,

Head Master, High School, Kolar.

FIRST EDITION.

Madras:

W. PUSHPARATHA CHETTY AND CO.,

K. R. PRESS.

1898.

[Price Four Annas.

inexorable Law of Karma, none is higher in capacity and intelligence than that of man; and it is in this state, as a sentient being, that there is any prospect of the attainment of the highest knowledge of the All-Pervading Supreme Being; and therefore in this condition alone, there is every opportunity for mankind to attempt at a complete overthrow of, or emancipation from, all his worldly bonds of rebirths and consequent miseries. It is this view that is well expounded in all our sacred writings, commencing from the Vedas down to every popular literature. The Kenopanishad says:—

ఇహచేదవేదీదథసత్యమస్తి। నచేదిహావేదీన్మహతీవినష్టిః।
భూతేషుభూతేషువిచిత్యధీరాః। ప్రేత్యాస్మాల్లోకాదమృతాభవంతి॥

"If a man know this *here*, there is the true end of life; if he does not know this *here*, then there is great destruction (caused by new births). The wise who have thought on all things (and recognized the Self in them) become *immortal*, after they have departed from this world."

What does Srimad Bhagavata say on this point? (Book VII, Chap. 6. S. 6, 10. Chap. 7. S. 23.)

దుర్లభంమానుషంజన్మతదప్యధ్రువమర్థదం। తతోయతేతకుశలఃక్షేమాయభయమాశ్రితః।
శరీరంపౌరుషంయావత్ నవిపద్యేతపుష్కలం। అత్రైవమృగ్యఃపురుషఃనేతినేతీత్యతత్త్యజన్॥

"*Human birth* is seldom attained (in the round of rebirths); and though encompassed with uncertainty, affords an excellent opportunity for securing our object." Hence the intelligent being ought to strive for his own benefit, so long as his body, the emblem of the Purusha, continues to be healthy, and is not rendered incapable. The *Purusha* ought to be sought in this body and is realised here alone, being separated from other gross objects, by a person who (adopting the following line of reasoning) rejects everything, saying "not this, not this" (this is not the Purusha, but something else.)

In order to develop our spiritual nature and effect our moral emancipation, a constant intercourse with Holy Beings is absolutely necessary; and since the Almighty Lord is the Holiest of the Holy Beings, His Company should be sought after by all. This kind of association will improve our nature, and ultimately enable us to attain to moral perfection, so far as this is attainable by man on earth: and when we have at length come to feel the least fraction of Real Love for Him, this ray will act upon our souls as a spark

does on a piece of charcoal, *i. e.* will change its very na... ...ust as this spark converts the charcoal into a glowing fire, s... ...y the particle of Real Love converts any man, who feels it, into a being immeasurably more beautiful and pure than he was before.

In the attainment of this knowledge, intercourse or communion with the Lord should be practised, and this is easily obtainable by means of Divine Worship.

In the performance of Divine Worship or in the contemplation of the Supreme Being, two methods are recommended for adoption. The first is the Niralamba (supportless) or Nirbeeja (seedless) process, by which the contemplation of the Amoorta (shapeless) or the Avyakta (Invisible) and incomprehensible Almighty is to be effected; the second is the Salamba (with support) or Sabeeja (with seed or symbol) method by which the Great Deity is worshipped as having a shape or symbol (Moortaswarupa). Which of these two processes of divine worship can be resorted to by the generality of mankind?

Evidently the second process is the easier one, being suited to the intelligence and capacity of mankind in general; whereas the first method can be resorted to only by Yogis or Saints who have had considerable training in the contemplation of Amoorta-Brahma or the Shapeless Invisible Supreme Being. The difficulty encountered even by such sages in the worship of the Amoorta-Form of the Almighty is thus described in the great Gita. Chap. XII: 3—5.

యేత్వక్షరమనిర్దేశ్యంఅవ్యక్తంపర్యుపాసతే ।
సర్వత్రగమచింత్యంచ కూటస్థమచలంధ్రువమ్।
సంనియమ్యేంద్రియగ్రామం సర్వత్రసమబుద్ధయః।
తేప్రాప్నువంతిమామేవ సర్వభూతహితేరతాః।
క్లేశోధికతరస్తేషా మవ్యక్తాసక్తచేతసామ్।
అవ్యక్తాహిగతిర్దుఃఖం దేహవద్భిరవాప్యతే॥

"Those who ever worship the *Imperishable*, the *Indefinable*, the *Unmanifested*, the *Omnipresent*, the *Unthinkable*, the *Unchangeable*, the *Immutable*, the *Eternal*,—having subdued all the senses, being always equanimous, intent on the welfare of all beings,—they *also* reach Myself. But greater is their trouble whose thoughts are set on the *Unmanifested*, for the path of the *Unmanifested* is very hard for the *embodied* (దేహవద్భిః) to reach."

[illegible] the difficulty felt in conducting worship without symb[illegible] any kind, an eminent living writer says—"We cannot write without *Symbols*, we cannot speak without symbols, we cannot think without symbols. Can we then *pray* without symbols, or *worship* without symbols? All religions and all Philosophy are at best only symbols of The Divine Principle. Under these circumstances, where is the harm in image-worship, or even in idolatry as they call it? Carlyle is perfectly right when he says that whatever harm there is in idolatry, is to be found in the *insincerity* that is often associated with it. But as long as even the best of us cannot think without symbols, cannot pray without symbols, and cannot worship without symbols, we ought to do nothing but bless all sincere forms of worship, whatever may be the actual magnitude of the concreteness of their conceptions and their symbols."

Hence it is that the Moorta-form of worship is recommended by all as being the more easily attainable of the two; and why should it not be adopted, seeing that the results attained by both the methods are identical? And on this point Lord Sri Krishna Himself expresses thus.—Gita Chap. XII 2.

మయ్యావేశ్యమనోయేమాం నిత్యయుక్తా ఉపాసతే।
శ్రద్ధయాపరయోపేతా స్తేమేయుక్తతమామతాః॥

"Those who, being always devout, fix their mind on Me, and worship Me with Supreme Faith, are in my opinion the best Yogis."

It is noteworthy here that great stress is laid by the commentators on the word 'మాం' (Myself) found in this passage, where Lord Sri Krishna points to Himself as the great eternal Manifestation of the All-Pervading First Cause, and as the *identical* nature of the *Object* attainable by those *votaries* worshipping the *Avyakta* form, as well as by those worshipping the *Vyakta* form. He again assures Arjuna by laying stress on the expression "మామేవ" (Myself and none else) as is quoted above. It should not be supposed that the adoption of the Moorta-form of worship is in any way *inferior* in its effects to that of the Amoorta, nor is there any difference

between the so-called two manifestations of the Almighty, since both of them refer to one and the same *Substance*, the Moorta-form referring to the *external manifestation* as is found in the Universe, and the Amoorta-form referring to the *internal underlying Substratum* of Nature.

A few illustrations may be given here to explain the point. On seeing a nice picture, our attention is drawn to the *external manifestation*, the proportions of the different parts of the picture, the beautiful shape, the nice finish given, and the symmetry observed, and such other features of the picture, and not to the *internal substratum*—such as the *canvas or the wall* over which the picture is drawn. Similarly, out of a mass of prepared sugar, several objects of different shape—such as a cat, a horse, an elephant, a lion, a cock, or a car &c.—may be prepared; and on seeing them we are more concerned with the *external shape or manifestation* that presents itself to us, than with the *material substance* (sugar) out of which the objects are made. Here it will be seen that the true identical nature of the two manifestations—external and internal—was not realised by the observer till he approached the substance (sugar) with a more scrutinising eye. Such is the case with the two manifestations of the Deity (Moorta and Amoorta) in the contemplation of whom there will be two aspects; the outer or *external* one referring to the perishable or changeable aspect of Nature which is termed Moorta, and the *internal* one referring to the imperishable or unchangeable reality, the *Great Substratum* which is termed the Amoorta. Hence the *external* one may be viewed as only a manifestation of the *internal Substratum*. This idea is well brought out in the Vishnu Purana. (Book I, Chap. 22, Sloka 54.)

ద్వేరూపే బ్రహ్మణ స్తస్య మూర్తం చామూర్త మేవచ ।
క్షరాక్షరస్వరూపే తే సర్వ భూతేష్వవస్థితే ॥

here are two states of Brahma, the one with shape, and the other without ne perishable, and the other imperishable. These two states are manifest re i. e. in all objects of Nature."

The contemplation of the Supreme Being in His Moorta-form may be effected under three distinct modes or conditions. (అవస్థా)

1. As the One unconditioned infinite and all-pervading Brahma.

2. As Divine Essence or Glory manifested in the objects of Nature, possessing that essence to a considerable degree, such as the sun amongst the solar system, the moon amongst the stars &c.

3. As Archavatara or *incarnation as an image.*

The first kind of contemplation above alluded to can only be adopted by a wise man (జ్ఞాని) who has had considerable training in the attainment of spiritual regeneration or moral perfection; and such a sage is rare to find (మనుష్యాణాంసహస్రేషు). Hence this kind of worship is not easily attainable by the ordinary masses. Regarding this the Bhagavadgita itself says.—(Chap. VII. 3.)

మనుష్యాణాంసహస్రేషు కశ్చిద్యతతిసిద్ధయే।
యతతామపిసిద్ధానాంకశ్చిన్మాంవేత్తితత్త్వతః॥

"Among thousands of men, one perchance strives for perfection; even among those who strive and are perfect, only one perchance knows Me in truth."

As regards the second mode of contemplation, it may be said that it is not so difficult. While the Almighty Lord pervades all creatures in the form of Vishnu or the All-pervader, His Divine Glory or Essence is perceptibly and conspicuously seen in all His manifestations possessing that Glory to a *considerable degree.* This kind of manifestation is visible in the sun, the great eye of the worl[d] amongst the solar system, the moon amongst the stars, Aswattha amongst the trees, and Kapila amongst the perfected beings. This idea is well illustrated by Lord Sri Krishna in the famous passage quote[d] below. (Chap. X. 41.)

యద్యద్విభూతిమత్సత్త్వం శ్రీమదూర్జితమేవవా।
తత్తదేవావగచ్ఛత్వం మమతేజోఽంశసంభవం॥

"Whatever being is glorious, prosperous or strong, that know th[ou] a product of a part of My Glory."

The third mode of contemplation or worship is the one most suited to all—from the most learned to the most illiterate; and refers to the contemplation of the Supreme Being in His *incarnation as an image* (Archavatara.) This consists of His Manifestation as a beautiful, graceful and all-attractive Form, shining with complacency and eyes rosy, and possessed of a dark-blue hue wearing a silken attire, yellow like the filament of the lotus, wearing on His Breast the mark Srivatsa with the Kaustubha on His neck, the Conch-shell and the Discus in His hands—the whole exceedingly beautiful to behold, and enhancing the delight of both eye and mind. This handsome manifestation with all its appurtenances is assumed by the Supreme Being for the benefit of mankind, as is well described thus in the Vishnu Purana. (Book I. Chapter 22. Sloka 64, 75.)

క్షరాక్షరమయో విష్ణుః బిభర్త్యఖిలమీశ్వరః।
పురుషావ్యాకృతమయం భూషణాస్త్రస్వరూపవత్॥
అస్త్రభూషణసంస్థాన స్వరూపం రూపవర్జితః।
బిభర్తి మాయారూపోఽసౌ శ్రేయసే ప్రాణినాం హరిః॥

"Vishnu, the Lord of the Universe, containing all that is changeable and unchangeable, holds the Creation—material and spiritual—as His ornaments and weapons. Although Hari is without any shape, yet He, for the behoof of mankind, in His delusive or assumed form embodies the elements of the world as His *weapons* and *ornaments*."

These three modes of worship are based on the teaching of Lord Sri Krishna, who says to His disciple Arjuna. (Bhagavadgita Chapter IX Sloka 15.)

జ్ఞానయజ్ఞేనచాప్యన్యే యజన్తోమాముపాసతే।
ఏకత్వేనపృథక్త్వేన బహుధావిశ్వతోముఖమ్॥

"Others (those who are devoted to Brahman) worshipping me with the sacred fire of Wisdom (జ్ఞాన) adore me as One, as *different*, and as the All-faced in various ways."

Following this teaching, our ancient Acharyas, including Sri Ramanujacharya, have recommended the worship of the Supreme Being in five ways or aspects (అవస్థా) which are as follow:—

(1) He may be *apprehended* or *realised* as the Supreme Being (పర) unconditioned by space, time &c., seated in the Highest Region (పరమపద) where there is no darkness.

(2) He may be *realised* as the foundation and cause (వ్యూహ) of the totality of the process of evolution and involution, *i. e.* Creation, Preservation and Destruction of the universe.

(3) He may be realised through incarnations (విభవ) such as those of Rama, Krishna and Narasimha.

(4) He may be realised as the In-dweller (అంతర్యామి) of all things—animate and inanimate.

(5) He may be apprehended or realised in His Archavatara Forms (అర్చావతార).

Hence it is that the Almighty, though without form, is seen in this handsome and agreeable shape (Archavatara) to be easily worshipped by His votaries. He should be contemplated with a yearning and pure heart, as recommended in the Bhagavata.

స్థితం వ్రజన్తమాసీనం శయానంవాగుహాశయం।
ప్రేక్షణీయేహితంధ్యాయేత్ శుద్ధభావేనచేతసా।*

"With a heart harbouring pure thoughts, should one contemplate Him whose abode is in the minds of people, and whose acts are worthy of being beheld; (contemplate Him)" as "staying", "going", "seated", or recumbent".

Hence he is found in various postures such as 'standing still' in 'Tirunaraiyur', seven miles south-east of Kumbhakonam, and (2) as 'going' as in 'Tirukkovilur', 42 miles east-north-east of Cuddalore, a railway station (S. I. R.) (3) in a 'seated posture' as in Tiruvali, in Sheally Taluq, or (4) in a 'recumbent posture' as in Kumbhakonam, Srirangam, Trivellore and Seringapatam.

The following is a brief summary of the esoteric explanation regarding the weapons and ornaments worn by the Almighty in His Vishnu-form. (Vishnu Purana Amsa I, Chap. 22, S. 67-73.)

* Vide Srimadbhagavata Book 3, Chap. 28, Sloka 19 and Periyatirumoli, Stanza 131.

	The Elemental Principles represented.
...	Intellect (బుద్ధి.)
	Tāmasāhankāra—Egotism (Primary delusion of self).
...	Sātwikāhankāra(Function of Creation).
	Mind.
...s ...	Faculties of Perception and Action.
...rd (N..daka) ...th its scabbard	Holy Wisdom (జ్ఞాన), concealed sometimes in the sheath of Ignorance (అజ్ఞాన).
Ornam... 1. Kaustubha gem	Soul uncontaminated and divested of the Qualities.
2. Srivatsa mark	Mulaprakriti or Nature—the chief principle of things.
3. Vaijayanti necklace(containing five precious gems).	The five elemental rudiments.

The same view is held by Sri Vedantadesikar in one of his immortal works—Adhikarasangraha. Hence the Archavatara represents, in a miniature form, the Almighty Being in His *Visvarupa* or universal form, as shewn to Arjuna by Lord Sri Krishna on the battle-field of Kurukshetra with all His paraphernalia.

While in the first and second modes of worship, one will be impressed, on seeing *objects of nature*, with their *very names* and *features* as they are, at first sight, *but not with the Existence and Glory of the Almighty God pervading such objects*, and which glory and existence have to be inferred by *subsequent reflection*, the Archavatara mode has a *special advantage* over these two, in that there is the facility of our coming in *direct* contact with His Glorious Presence at once in the shape of an amiable and attractive *image* or *representation* which brings before our view, as it were in a small compass, the whole *vista* of the universal creation (since the image represents the whole universe in miniature). Hence this kind of manifestation gave the devout worshipper an opportunity to represent the outpourings of his heart arising from intense *love* for the Lord, and to hold direct com-...munion with the Almighty Being in this shape, by entire resignation ... His Will, and to receive the instructions of the Supreme Lord for ...idance as the result of that mysterious influence exercised ... during the solemn hour of the communion service.

Hence it will be seen from the above remarks

and sincere worship by *symbols* or *image* has b

from time immemorial not only by the Rishis o

also by the modern sages and other great tea

the best of men, well versed in the practice of Yog

contemplate the Supreme Being without *Symbols*, a... the...

not pray or worship without *Symbols*; and it is evident that

from the highest to the lowest in spiritual advancement—there

necessity to have recourse to symbols or representations or *image*

in the contemplation and worship of the Supreme Being.

In illustration of this point the following passages may be quoted from the Bhagavadgita :—Chap. VII : 21. Chap. IX : 23.

యోయోయాంయాంతనుంభక్తః శ్రద్ధయార్చితుమిచ్ఛతి।
తస్యతస్యాచలాంశ్రద్ధాంతామేవవిదధామ్యహం॥
యేఽప్యన్యదేవతాభక్తా యజంతేశ్రద్ధయాన్వితాః।
తేఽపిమామేవకౌంతేయ యజంత్యవిధిపూర్వకం॥

"What ever devotee seeks to *worship* with faith what form soever, that same faith of his, I make unflinching."

"Even those who, devoted to other Gods, *worship* them, accompanied with faith, worship Myself, O son of Kunti, though not in the prescribed form."

That such a worship was in vogue even in the time of Narada and Prahlada is obvious from the following quotation from Srimad-bhagavatam :—Skanda V, Chap. 18, Sloka 7—8.

హరివర్షేచాఽపిభగవాన్నరహరిరూపేణాఽఽస్తే; తద్దయితం రూపంమహాపురుషగుణ-
భాజనం మహాభాగవతో దైత్యదానవకులతీర్థీకరణశీలాచరితః ప్రహ్లాదోఽవ్యవధానానన్యభ
యోగేన సహతద్వర్షపురుషైః ఉపాస్తే.

"In the Harivarsha also the Reverend One dwelleth in the form of a Man-lion. That receptacle of all the qualities of the worthy Prahlâda, brimming over with reverence for the Most High, and whose character and life are the very holy spots of Daityas and Dánavás, *worships* this *beloved form* through devotion different from that practised by the dwellers of this varsha."

The same view has unmistakably been taken by the

one and all of whom lay great stress on the importan

worship conducted with the utmost *sincerity* and *dev*

devotees, and the Acharyas that followed them, including the great reformer of the Visishtadvaita doctrine—Sri Ramanujacharya—have regarded the *Archavatara Forms* as found in the Sanctum Sanctorum of Sriranga Temple, or on the Tirupati Hill, to be the very *forms* of the Supreme Being Himself, and have deemed it their sole aim and end of life to do sincere devotional service to the Lord for its own sake.

SUCH was the sincere belief of our Saint Tondaradippodi Alvar when he presented himself early in the morning before the Lord Sri Ranganatha presiding over the temple at Srirangam, and it is no exaggeration to say that what the Alvar sincerely believed and followed, he ungrudgingly and lovingly preached to others. The deserved popularity of the Alvars even to this day was chiefly due to their sincere sympathy for mankind, and their disinterested labour in the cause of Truth to bring about salvation for all without distinction of caste, color or creed.

As to the question of the waking-up of the Almighty on the part of a devotee like our saint, it need hardly be contended that such a function is no other than what can be expected to be done by all sincere devotees. A devout worshipper of the Lord naturally feels a pleasure to spend the greatest portion of his life in the company of his greatest friend and benefactor—the Almighty ; and therefore wishes to associate the Lord with every one of the acts which he has to perform as a human being in the course of his daily duties—such as waking-up from the bed, washing the teeth, ablutions, taking meals, taking rest, and going to bed, &c. This he will be enabled to do by keeping with him an image of the Lord ('Sri Krishna' for instance) whom he bathes, feeds, and talks to. " The man who lives under an habitual sense of the Divine Presence," says Addison, the celebrated English writer, " keeps up a perpetual cheerfulness of temper, and enjoys every moment the satisfaction of thinking himself in company with his dearest and best of friends. The time never lies heavy upon him ; it is impossible for him to be alone. His thoughts and passions are the most busied at such hours, when those of other men are the

most inactive. He no sooner steps out of the world but his heart burns with devotion, swells with hope, and triumphs in the consciousness of that Presence which everywhere surrounds him;" Narada speaking to the mother of Prahlada, as to what a devotee ought to do, says thus—(Bhagavata. Sk. VII. Chap. VII. Sl. 31—33.)

తత్రోపాయసహస్రాణాం అయం భగవతోదితః।
యదీశ్వరే భగవతి యథా యైరంజసా రతిః॥
సంగేన సాధుభక్తానామీశ్వరారాధనేన చ।
శ్రద్ధయా తత్కథాయాం చ కీర్తనైర్గుణకర్మణాం।
తత్పాదాంబురుహధ్యానా త్తల్లింగేక్షార్హణాదిభిః॥

"Of the thousand different expedients mentioned (for the extirpation of those seeds of Karma), the easiest recommended by the sage is this—a pious attachment towards the Almighty Lord, arising out of the due performance of the following acts—(1) by keeping company with the pious devotees, (2) by worshipping the Lord, (3) by a regardful hearing of the recital of His account, (4) by a narration of His attributes and deeds, (5) by a meditation on His Lotus-feet, and (6) by a perception and adoration of all His different *Forms*.

The same view is expounded in the Bhagavadgita where Lord Sri Krishna thus exhorts his disciple Arjuna to adopt the easiest means of securing salvation by asking him to dedicate every one of his acts to Himself—

సతతం కీర్తయంతో మాం యతంతశ్చ దృఢవ్రతాః।
నమస్యంతశ్చ మాం భక్త్యా నిత్యయుక్తా ఉపాసతే॥ IX - 14.
పత్రం పుష్పం ఫలం తోయం యో మే భక్త్యా ప్రయచ్ఛతి।
తదహం భక్త్యుపహృతం అశ్నామి ప్రయతాత్మనః॥ IX - 26.
యత్కరోషి యదశ్నాసి యజ్జుహోషి దదాసి యత్।
యత్తపస్యసి కౌంతేయ తత్కురుష్వ మదర్పణం॥ IX - 27.
మన్మనా భవ మద్భక్తో మద్యాజీ మాం నమస్కురు।
మామేవైష్యసి యుక్త్వైవ మాత్మానం మత్పరాయణః॥ IX - 34.
మచ్చిత్తా మద్గతప్రాణాః బోధయంతః పరస్పరం।
కథయంతశ్చ మాం నిత్యం తుష్యంతి చ రమంతి చ॥ X - 9.

Always praising Me strenuous, firm in vows, and reverently prostrating before Me, they worship Me in constant piety and love.

He who offers Me with devotion a leaf, a flower, a fruit, or water—*that* I accept, offered as it is with devotion by the pure-minded.

O son of Kunti, "Whatever thou doest, whatever thou eatest, whatever thou offerest, whatever thou givest, in whatever austerity thou engagest thyself, do it as an offering to Me.

Fix thy mind on Me, be devoted to Me, sacrifice to Me, bow down to Me. Thus steadfast in mind, with Me as thy supreme goal, thou shalt reach Myself, the Lord, the Self.

With their thought on Me, with their life absorbed in Me, instructing each other, and ever speaking of Me, they are content and delighted.

Hence it will be seen that the duty of waking-up is only *typical*, and implies all other duties which the devout worshipper may have to perform as indicated in the following Sloka.—

శ్రవణంకీర్తనంవిష్ణోః స్మరణంపాదసేవనం।
అర్చనంవన్దనందాస్యం సఖ్యమాత్మనివేదనమ్॥

"Pious devotion to the Lord consists in hearing and recounting the heroic deeds of Vishnu, in contemplating Him, in adoring His Feet, in worshipping Him, in prostrating before Him, in doing humble services to Him, in becoming intimate with Him, and in resigning oneself to His Sweet Will and Pleasure."

Thus it was that saint Tondaradippodi Alvar spent his days most happily with the Almighty God of Srirangam—a life reminding us of that of 'the Hermit'.

"The moss his bed, the cave his humble cell,
His food the fruits, his drink the crystal well,
Remote from man, with God he passed his days,
Prayer all his business, all his pleasure praise."

ಶ್ರೀ.

ಶ್ರೀಮತೇರಾಮಾನುಜಾಯನಮಃ.

ನಿತ್ಯಾನುಸನ್ಧಾನಮ್.

ಎರಡನೆಯ ಭಾಗ.

ತೊಣ್ಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿಯಾಳ್ವಾರವರು

ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿದ

ವೇದಾರ್ಥಸಾರವಾದ

ತಿರುಪ್ಪಳ್ಳಿಯೆೞುಚ್ಚಿ.

ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರುಗಳು ರಚಿಸಿರುವ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ,
ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ, ತಾತ್ಪರ್ಯ, ವಿಶೇಷಾರ್ಥ ಮುಂತಾದವುಗಳೊಡನೆ
ಪಂಡಿತರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟು,

ಕೋಲಾರ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್

ಮಂ. ಭಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸೈಯ್ಯಂಗಾರ್, ಎಂ. ಎ.

ಅವರಿಂದ

ಬೆಂಗಳೂರು ಕ್ಯಾಕ್ಸ್ಟರ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ
ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

1898.

ತೊಣ್ಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿಯಾಳ್ವಾರವರ ಪ್ರಭಾವ.

ದಕ್ಷಿಣದೇಶದೊಳ್ ಸಂಪತ್ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಕುಂಭಕೋಣಕ್ಕೆ (ತಿರುಕ್ಕುಡನ್ದೈ) ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹರದಾರಿದೂರದೊಳ್ ನೆಲಗೊಣ್ಡಿರುವ "ಶ್ರೀಮಣ್ಡಙ್ಗುಡಿ" ಎಂಬ ನಗರದಲ್ಲಿ ತೊಣ್ಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿಯಾಳ್ವಾರೆಂಬವರು ಕಲಿ ೨೮೯ನೆಯ ಪ್ರಭವ ಸಂವತ್ಸರ ಧನುರ್ಮಾಸ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ ಚತುರ್ದಶಿ ಮಙ್ಗಳವಾರ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ವೈಜಯನ್ತೀವನಮಾಲಾಂಶರಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕುಲದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದರು. ಇವರಿಗೆ ಜ್ಞಾನಭಕ್ತಿವೈರಾಗ್ಯಾದಿಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಲೆದೋರಿದ್ದುದರಿಂದ ಇವರನ್ನು 'ವಿಪ್ರನಾರಾಯಣ' ನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ ಚೌಳೋಪನಯನಾದಿ ಕರ್ಮಗಳು ಸಾಙ್ಗವಾಗಿಯೂ ಕ್ರಮವಾಗಿಯೂ ಜರಗಲು, ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವರು ಪಾರಙ್ಗತರಾದದ್ದಲ್ಲದೆ, ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾದ ವೈದುಷ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದರು. ಕ್ರಮೇಣ ಇವರು ಗೃಹಸ್ಥಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದವರಾದರೂ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯರಾಗಿಯೂ ಮಹಾವೈರಾಗ್ಯಸಂಪನ್ನರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರು.

ಇವರು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಙ್ಗಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಮಾಡಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಶೇಷಶಾಯಿಯಾಗಿ ಆಶ್ರಿತರಕ್ಷಣ ದೀಕ್ಷಿತನಾಗಿರುವ ಶ್ರೀರಙ್ಗನಾಥನನ್ನು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೇವಿಸಲು, ಸ್ವಾಮಿಯು ಇವರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣದಿಂದ ನೋಡಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಭಕ್ತಿಸಂಪತ್ತು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದನು. ಅನನ್ತರ ಆ ಮಹಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಆಳ್ವಾರವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಂತು, ಸ್ವಾಮಿಗೆ ತುಳಸೀಮಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ನಂದನವನವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಹೂವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು, ಶ್ರೀರಙ್ಗನಾಥನಿಗೆ ಪುಷ್ಪಕೈಙ್ಕರ್ಯವನ್ನು ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದುದಿವಸ ಇವರು ತಮ್ಮ ನಂದವನಕೈಙ್ಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯುಕ್ತರಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪಾತಿಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸುತ್ತಾ ಇರಲಾಗಿ, ದೇವದೇವಿಯೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಗಣಿಕಾಸ್ತ್ರೀಯು ತನ್ನ ಅಕ್ಕನೊಡನೆ ಆ ದೇಶದ ದೊರೆಯಾದ ಚೋಳರಾಜನ ಸಭೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಾ, ದಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಇವರ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಆಯಾಸಪರಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಇಳಿದುಕೊಂಡಾಗ, ಇವರ ವೈರಾಗ್ಯಾತಿಶಯವು ಆ ಇಬ್ಬರು ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಆಗ ದೇವದೇವಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಇವಳ ಅಕ್ಕ—ಎಲೈ ಚತುರಳೇ, ನೀನು ಬಹು ಚಮತ್ಕಾರಿಯಷ್ಟೆ, ನಿನ್ನ ರೂಪವಯ್ಯಾರದಿಂದ ಮಹಾರಾಜರು ಮುಂತಾದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಯಷ್ಟೆ, ನೀನು ಇಂಥಾ ವಿರಕ್ತರನ್ನು ನಿನ್ನ ಹಾವಭಾವವಿಲಾಸಗಳಿಂದ ವಶಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದೇಯಾದರೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಮೆಚ್ಚಿ, ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಆರುದಿಂಗಳು ದಾಸಿಯಾಗಿರುವೆನು, ಇದಕ್ಕೆ ನೀನು ತಪ್ಪಿದರೆ ನನಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಅಡಿಯಾಳಾಗಿರಬೇಕು, ಎಂದು ಮೂದಲಿಸಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ದೇವದೇವಿಯು—ಹಾಗೆ ಆಗಲಿ, ಅಕ್ಕ, ನಿನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿದೆನು ; ನಾನು ಹಾಗೆ ವಶೀಕರಣಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ತೀರ್ಗಹಿಸಲಾಗದಿದ್ದರೆ, ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಆರುದಿಂಗಳು ದಾಸಿಯಾಗುವೆನು, ಎಂದು ಕ್ರೂರಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಳು.

ಕೂಡಲೆ ದೇವದೇವಿಯು ಬೇರೆ ವೇಷದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಮಹಾಪಾಪಿಷ್ಠೆ, ತಮ್ಮ ಪಾದಸೇವೆಯಿಂದ ಪುನೀತಳಾಗಿ ಉಜ್ಜೀವಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿದೇನೆ, ಅನಾಥಳಾದ ನನ್ನನ್ನು ಕರುಣಿಸಬೇಕು, ಎಂದು ಬಹುವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು. ಆಳ್ವಾರವರು ಇವಳ ಮಾಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲೆಂದು ಒಪ್ಪಿ ತಮ್ಮಂತೆಯೇ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಅವಳನ್ನೂ ನಂದವನ ಕೈಙ್ಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದನಂತರ ಒಂದುದಿನ ದೊಡ್ಡಮಳೆ ಬಂದು ಇವರು ತಮ್ಮ ವನದಲ್ಲಿದ್ದ ಗುಡಿಸಲೊಳಗೆ ನಿಂತು, ಹೊರಗೆ ಮಳೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನನೆಯುತ್ತಿದ್ದ ದೇವದೇವಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕನಿಕರದಿಂದ ಒಳಕ್ಕೆ ಬಾಯೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿ, ಅವಳು ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಇದೇ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯವೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಅವರನ್ನು ನಾನಾವಿಧವಿಲಾಸದಿಂದ ಮೋಹಗೊಳಿಸಿ ವಶಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಕ್ರಮೇಣ ಇವರು ಅವಳ ಮೋಹಪಾಶಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ, ತಮ್ಮ ಕೈಙ್ಕರ್ಯದ ಕಾಲಗಳಲ್ಲದೆ ಮಿಕ್ಕಹೊತ್ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವಳು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕೊಂಚಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಇವರಲ್ಲಿದ್ದ ದ್ರವ್ಯವೆಲ್ಲಾ ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ಇವರು ಬಟ್ಟೆಬರೆಯಾಗಲು, ಅವಳು ಇವರನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ತಳ್ಳಿಬಿಟ್ಟಳು. ಆಗಲೂ ಇವರು ಅವಳ ಮನೆಯಜಗಲಿಯನ್ನು ಬಿಡದೆ ವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮುಸುಕುಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿದ್ದರು. ಇವರ ಇಂಥಾ ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನೋಡಿ ಆರ್ದ್ರಹೃದಯಳಾಗಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಕುರಿತು—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಭಕ್ತನ ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿ ಕೃಪೆಮಾಡಬಾರದೇ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು, ಸ್ವಾಮಿಯು ಆಳ್ವಾರವರನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಈಕ್ಷಿಸಿ, ತನ್ನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಒಂದು ಚಿನ್ನದ ಬಟ್ಟಲನ್ನು ವೃದ್ಧಬ್ರಾಹ್ಮಣವೇಷದಿಂದ ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ವಿಪ್ರನಾರಾಯಣನು ಇದನ್ನು ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟನು, ಎಂದು ದೇವದೇವಿಗೆ ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗೆಬಂದು, ಅಲ್ಲಿ ಮುಸುಕುಹಾಕಿಕೊಂಡು ವ್ಯಾಕುಲಪಡುತ್ತ ಕೂತಿದ್ದ ಆಳ್ವಾರವರನ್ನು ಕುರಿತು—ಅಯ್ಯಾ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ದೇವದೇವಿಯು ಒಳಗೆ ಕರೆಯುತ್ತಾಳೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಂತರ್ಧಾನನಾದನು. ವಿಪ್ರನಾರಾಯಣನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಿಸಿ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಅವಳೊಡನೆ ಸುಖವಾಗಿದ್ದನು.

ಮಾರನೇದಿವಸ ಬೆಳಗ್ಗೆ ದೇವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಚಿನ್ನದ ಬಟ್ಟಲು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಹೋಯಿತೆಂದು ನಿಚುಳಾಪುರೇಂದ್ರನಾದ ಚೋಳರಾಜನಿಗೆ ಅರಿಕೆಮಾಡಲು, ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಿ, ಅದು ದೇವದೇವಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು, ದೊರೆಯು ಅವಳನ್ನೂ ವಿಪ್ರನಾರಾಯಣನನ್ನೂ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿದನು. ಕೆಲವು ಕಾಲಾನಂತರ ಒಂದು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಚೋಳದೊರೆಗೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಯು ಬಂದು—ಈ ವಿಪ್ರನಾರಾಯಣನಿಂದ ಏನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ; ಇವನ ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳೆದು ಹೋಗಲೆಂದು ನಾವೇ ಚಿನ್ನದಬಟ್ಟಲನ್ನು ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ; ಆದಕಾರಣ ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಇವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು, ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡಲು, ಅದೇಪ್ರಕಾರ ಅರಸು ಮಾರನೆಯದಿನ ಈ ಆಳ್ವಾರವರಿಗೆ ಸೆರೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡಿಸಿದನು. ತರುವಾಯ ಇವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನೋದಯ ಉಂಟಾಗಲು, ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವದ ದುಶ್ಚರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ 'ಮಾದರಾರ್ಕಯಲ್ಕಣ್ಣೆನ್ನುಂವಲೈಯುಟ್ಪಟ್ಟುಅನ್ನುದ್ದೇನ್ನೈ' (ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೀನ್ಕಣ್ಣುಗಳೆಂಬ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ನರಳಿ ನಿಲಲಾರದ ನನ್ನನ್ನು) ಎಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ಪರಿತಪಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಇವರ ಪೂರ್ವದಜ್ಞಾನಭಕ್ತಿವೈರಾಗ್ಯಾಧಿಕ್ಯವು ಮತ್ತೂ ದೃಢಪಟ್ಟು—

* "ಊರಿಲೇನ್ಕಾಣಿಯಿಲ್ಲೈ ಯುಱವುಮತ್ತೊರುವರಿಲ್ಲೈ
ಪಾರಿನಿಲ್ಪಾದಮೂಲಂಪತ್ತಿಲೇನ್ಪರಮಮೂರ್ತ್ತಿ
ಕಾರೊಳಿವಣ್ಣನೇಕಣ್ಣನೇಕತರುಕಿನ್ಱೇನ್
ನಾರುಳರ್ಕಳೈಕಣಮ್ಮಾ ಅರಙ್ಗಮಾನಗರುಳಾನೇ" (ತಿರುಮಾಲೈ, ಪಾ. ೨೯.)

ಎಂತು ಇವರು ಅನವರತವೂ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾ ತದೇಕಧ್ಯಾನರಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವದ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಎಡೆಬಿಡದೆ ನಡಿಸುತ್ತಾ, ೪೫ ಪದ್ಯಗಳುಳ್ಳ "ತಿರುಮಾಲೈ" ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನೂ, ಮುಂದೆ ಬರುವ ಹತ್ತು ಪದ್ಯಗಳುಳ್ಳ "ತಿರುಪ್ಪಳ್ಳಿಯೆೞುಚ್ಚಿ" ಎಂಬ ಪ್ರಬೋಧಿಕೀಸೂಕ್ತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಉಪಕಾರಮಾಡಿದರು. ಸಮಸ್ತಮಹಾಪಾತಕಂಗಳಿಗೂ "ಭಗವದ್ಭಕ್ತರ ಪಾದಧೂಳಿ ನಿಷೇವಣವೇ" ಆತ್ಯಂತಿಕಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದ ಈ ಮಹಾನುಭಾವರು ಈ ಯರ್ಥವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವಂತೆ "ವಿಪ್ರನಾರಾಯಣ" ನೆಂಬ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ "ತೊಂಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿ," (ಭಕ್ತರ ಪಾದಧೂಳಿ), "ಭಕ್ತಾಂಘ್ರಿರೇಣು" ಎಂಬ ತಿರುನಾಮಧೇಯಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಭಾಗವತಗೋಷ್ಠಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

---

* ಎಲೈ ಪರಾತ್ಪರನೇ, ಇಹದಲ್ಲಿ ಅವಲಂಬವಾಗಿ ನನಗೆ ಸ್ವಂತವಾದ ಊರು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕಾಣಿಯೂ (ಭೂಸ್ಥಿತಿ) ಇಲ್ಲ; ನನ್ನ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒದಗಬಹುದಾದ ಬಂಧುಗಳು ಮಿತ್ರರು ಮುಂತಾದವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ; ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಪರಕ್ಕೂ ಸಾಧಕವಾದ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಪಾದ ಭಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಎಲೌ ಆರ್ತತ್ರಾಣಪರನೇ, ಆಶ್ರಿತಸುಲಭನೇ, ನಿರ್ಗತಿಕನಾಗಿ ಮೊರೆಯಿಡುವೆನು, ಎಲೈ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನೇ, ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅನಾಥನಾದ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಬೇರೆಯಾರು ಉಂಟು!

ತಿರುಪ್ಪಳ್ಳಿಯೆಳುಚ್ಚಿ.

ಈ ನಿತ್ಯಾನುಸನ್ಧಾನದ ಎರಡನೆಯ ಭಾಗವಾದ "ತಿರುಪ್ಪಳ್ಳಿಯೆಳುಚ್ಚಿ" ಎಂಬುದನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ತೊಣ್ಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿಯಾಳ್ವಾರವರಷ್ಟೆ. "ತಿರುಪ್ಪಳ್ಳಿಯೆಳುಚ್ಚಿ" ಎಂದರೆ "ದಿವ್ಯಪರ್ಯಙ್ಕದಿಂದ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳಿಸುವುದು." ಈ ಗ್ರನ್ಥಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ "ಪ್ರಬೋಧಕೀಸೂಕ್ತಿ" ಎಂಬ ಪ್ರತಿನಾಮ. ಪರಮಭಾಗವತರಾದ ಈ ಆಳ್ವಾರವರು ಈ ಗ್ರಂಥದ ಹತ್ತು ಪಾಶುರಂಗಳನ್ನು (ಪದ್ಯಗಳನ್ನು) ಶ್ರೀರಂಗಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀರಙ್ಗನಾಥದೇವರಮುಂದೆ ಅನುಸನ್ಧಾನಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ವಿಜಯಮಾಡಿರುವ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶ್ರೀವೈಕುಂಠದ ಶ್ರೀಪರವಾಸುದೇವನೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿ, ಆ ಜಗದೀಶ್ವರನನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಕೈಙ್ಕರ್ಯರೂಪವಾಗಿ ಈ ಹತ್ತು ಪಾಶುರದಿಂದ ಉದ್ಬೋಧಮಾಡುವರು.

ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಕ್ತವಾದ ಮೂರುವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಉಂಟು.

೧. ಮಾನುಷಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಚೇತನರು ಈಗಲೇ ಆತ್ಮಾನಾತ್ಮವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ತತ್ತ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು ಆವಶ್ಯಕವೇ?

೨. ಶ್ರೀರಙ್ಗಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅರ್ಚಾವತಾರವಾಗಿ ವಿಜಯಮಾಡಿರುವ ಶ್ರೀರಙ್ಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಅಪ್ರಾಕೃತ ವೈಕುಂಠಾಧಿಪತಿಯಾದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರವಾಸುದೇವನೆಂದೇ ಭಾವಿಸಬಹುದೇ?

೩. ಅಂಥ ಜಗದೀಶ್ವರನನ್ನು ಚೇತನನು ಉದ್ಬೋಧಮಾಡುವುದು ಎಂದರೇನು?

ಅನಾದಿಯಾಗಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕರ್ಮಫಲಾನುಸಾರವಾಗಿ ಚೇತನರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಶುಪಕ್ಷಿಮೃಗಾದಿ ಜಂಗಮ ಸ್ಥಾವರ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲದೆ ಮಾನುಷಜನ್ಮಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಅಪೂರ್ವವಾಗಿರುವುದು; ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ತತ್ವಜ್ಞಾನಾವಹವಾಗಿಯೂ ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಶಾಶ್ವತಫಲಪ್ರದವಾಗಿಯೂ ಉತ್ತಮ ಪುರುಷಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿ ದೊರೆಯತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಉತ್ತಮ ಮಾನುಷಜನ್ಮವೂ ಮತ್ತೂ ದುರ್ಲಭ. ಈಯರ್ಥವನ್ನೇ ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತದಲ್ಲಿಯೂ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಬಹುದು.

(೧) ದುರ್ಲಭಂಮಾನುಷಂಜನ್ಮ ತದಪ್ಯಧ್ರುವಮರ್ಥದಂ ।
ತತೋಽಯತೇತಕುಶಲಃ ಕ್ಷೇಮಾಯಭವಮಾಶ್ರಿತಃ ।

(೨) ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂಸಹಸ್ರೇಷು ಕಶ್ಚಿದ್ಯತತಿಸಿದ್ಧಯೇ ।
ಯತತಾಮಪಿಸಿದ್ಧಾನಾಂ ಕಶ್ಚಿನ್ಮಾಂವೇತ್ತಿ ತತ್ವತಃ॥*

ಆದುದರಿಂದಲೇ ಮಾನುಷಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಚೇತನರು ಈಗಲೇ ಆತ್ಮಾನಾತ್ಮವಿಚಾರವನ್ನುಮಾಡಿ, ತತ್ತ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು ಆವಶ್ಯಕವೇ ಸರಿ. ಇದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪ

---

*(೧) ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮವು ಚೇತನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಅಪೂರ್ವ; (ತತ್ವಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ) ಅದು ಶಾಶ್ವತ ಪುರುಷಾರ್ಥಪ್ರದವಾಗಿ ಆಗುವುದು ಮತ್ತೂ ಸಂಶಯ; ಆದುದರಿಂದ ಬುದ್ಧಿವಂತನು ಈ ಜನ್ಮವನ್ನು ಎತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ತನ್ನ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕು.

(೨) ಅನೇಕ ಸಹಸ್ರ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಮಾತ್ರ ಉತ್ಕೃಷ್ಟಪದವಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸುವನು; ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಸಿದ್ಧಿಹೊಂದಿದಂಥವರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಬ್ಬ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ.

ಎಂಥಾದ್ದು, ಪರಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೂ ಚೇತನಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ ಎಂಥಾದ್ದು, ಈ ಚೇತನಗಳು ಪುನರಾವೃತ್ತಿ ರಹಿತವಾದ ಶಾಶ್ವತಪದವಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದಾನುಭವವನ್ನೂ ನಿತ್ಯೈಶ್ವರ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನೂ ಹೊಂದತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಎಂಥಾದ್ದು—ಇವೇ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ಉಪಾಸನೆಯು ಆಗತ್ಯವೆಂಬುದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ಸರ್ವವೇದಾಂತ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧಕವಾದ ಉಪಾಸನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು, ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪಜ್ಞಾನವು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಎರಡುವಿಧವಾದ ಸ್ವರೂಪಗಳು ಉಂಟೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂರ್ತಸ್ವರೂಪ, ಎಂದರೆ "ಸಾಕಾರ" ಮತ್ತೊಂದು ಅಮೂರ್ತಸ್ವರೂಪ ಎಂದರೆ "ನಿರಾಕಾರ" ಅಥವಾ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದದ್ದು. ಮೂರ್ತಸ್ವರೂಪವು ಪರಿಣಾಮಾರ್ಹ ವಾದದ್ದು; ಅಮೂರ್ತಸ್ವರೂಪ ಶಾಶ್ವತವಾದದ್ದು. ಅವುಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತವೆಂತಲೂ ಅವ್ಯಕ್ತವೆಂತಲೂ ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೇಳುವುದೂ ಉಂಟು. ಈ ಎರಡು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನೆಲೆಗೊಂಡು ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ಎಲ್ಲೆ ಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುತ್ತೆ; ಈ ಯರ್ಥವನ್ನು ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. (ಅಂಶ ೧, ೨೨ನೇ ಅ., ೫೪ ಶ್ಲೋ.)

ದ್ವೇರೂಪೇಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ತಸ್ಯ ಮೂರ್ತಂಚಾಮೂರ್ತಮೇವಚ ।
ಕ್ಷರಾಕ್ಷರಸ್ವರೂಪೇತೇ ಸರ್ವಭೂತೇಷ್ವವಸ್ಥಿತೇ ॥ *

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಐದು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಿ ಉಪಾಸನೆಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಶ್ರೀರಾಮಾನು ಜಾಚಾರ್ಯರೇ ಮುಂತಾದ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿರುವರು. ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ:—(೧) ಪರ, (೨) ವ್ಯೂಹ, (೩) ವಿಭವ, (೪) ಅಂತರ್ಯಾಮಿ, (೫) ಅರ್ಚಾವತಾರ. ಅಪ್ರಾಕೃತವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವಿ ಭೂತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ 'ಪರ' ವೆಂದು ಹೆಸರು; ಜಗ ತ್ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಲಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಆಧಾರಭೂತನಾಗಿ ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಷಶಾಯಿಯಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯೇ 'ವ್ಯೂಹ.' ದುಷ್ಟನಿಗ್ರಹ ಶಿಷ್ಟಪರಿಪಾಲನರೂಪವಾದ ಧರ್ಮಸಂ ಸ್ಥಾಪನೆಗೋಸುಗ ಆಗಾಗ್ಗೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣಾದಿಗಳಾಗಿ ಅವತರಿಸುವ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಿತಿಗೆ 'ವಿಭವ' ವೆಂದು ಹೆಸರು. ಸಮಸ್ತಚೇತನಾಚೇತನವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಯಂತೃವಾಗಿ ಒಳಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವ ರೂಪದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ 'ಅಂತರ್ಯಾಮಿ' ಎಂದು ಹೆಸರು. ಲೋಕಹಿತಾರ್ಥವಾಗಿ ಅಲ್ಪಜ್ಞರೂ ವಿಶೇಷಜ್ಞರೂ ಸಹ ತನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಪೂಜಿಸುವಂತೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಕಲ್ಯಾಣತಮವಾಗಿಯೂ ದಿವ್ಯಮಂಗಳವಿಗ್ರಹರೂಪವಾಗಿಯೂ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ 'ಅರ್ಚಾವತಾರ' ಎಂದು ಹೆಸರು. ಈ ಐದು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಪರಬ್ರಹ್ಮದ ಕ್ಷರಾಕ್ಷರರೂಪವು ಕಾಣಬಹುದು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅಕ್ಷರರೂಪ ಅಥವಾ ಅವ್ಯಕ್ತರೂಪವು ಉಪಾಸನೆಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು; ಏಕೆಂದರೆ ಅಂಥಾ ಸ್ವರೂಪವು ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಿಗ ಳಾದ ಯೋಗಿಗಳಿಗೂ ದುರವಗಾಹವಾದದ್ದು, ಹೇಗೆಂದರೆ—ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಅ. ೧೨, ಶ್ಲೋ. ೩—೪.

ಯೇತ್ವಕ್ಷರಮನಿರ್ದೇಶ್ಯ ಮವ್ಯಕ್ತಂಪರ್ಯುಪಾಸತೇ ।
ಸರ್ವತ್ರಗಮಚಿಂತ್ಯಂಚ ಕೂಟಸ್ಥಮಚಲಂಧ್ರುವಂ ।
ಸನ್ನಿಯಮ್ಯೇಂದ್ರಿಯಗ್ರಾಮಂ ಸರ್ವತ್ರಸಮಬುದ್ಧಯಃ ।

---

* ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಎರಡು ರೂಪಗಳು ಉಂಟು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಮೂರ್ತವೆಂದೂ ಅಮೂರ್ತವೆಂದೂ ಹೆಸರು; ಮೂರ್ತಸ್ವರೂಪವು ಪರಿಣಾಮಾರ್ಹವಾದದ್ದು, ಅಮೂರ್ತವು ಶಾಶ್ವತವಾದದ್ದು; ಈ ಎರಡುರೂಪ ಗಳು ಸರ್ವಭೂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವುವು. (ಪರಬ್ರಹ್ಮದ ಈ ಎರಡು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಅಂಗಾಂಗೀಭಾವ, ಧರ್ಮಧರ್ಮೀಭಾವ, ಪ್ರಕಾರಪ್ರಕಾರೀಭಾವ, ಅಥವಾ ವಿಶೇಷಣವಿಶೇಷ್ಯಭಾವಗಳೆಂದು ವೇದಾಂತಿಗಳು ವಿವರಿಸು ವುದುಂಟು.)

ತೇಪ್ರಾಪ್ನುವಂತಿಮಾಮೇವ ಸರ್ವಭೂತಹಿತೇರತಾಃ ।
ಕ್ಲೇಶೋಽಧಿಕತರಸ್ತೇಷಾಮವ್ಯಕ್ತಾಸಕ್ತಚೇತಸಾಂ ।
ಅವ್ಯಕ್ತಾಹಿಗತಿರ್ದುಃಖಂದೇಹವದ್ಭಿರವಾಪ್ಯತೇ ॥ *

ಆದರೆ ವ್ಯಕ್ತೋಪಾಸನೆಯು ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವೆಂತಲೂ, ಅಂಥ ಸರೂಪೋಪಾಸನೆಯಿಂದಲೇ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕಷ್ಟತರವಾದ ಅವ್ಯಕ್ತೋಪಾಸನಾಫಲವೇ ದೊರೆಯುವುದೆಂತಲೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದಾನೆ (ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಅ. ೧೨, ಶ್ಲೋ. ೨). ಸರೂಪೋಪಾಸನೆಯಿಂದಲೇ ಕಷ್ಟತರವಾದ ಅರೂಪೋಪಾಸನೆಯ ಫಲವು ದೊರೆಯುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಇತಕ್ಕೆ ಸುಲಭಮಾರ್ಗವನ್ನು ಉಪಾಸಕರು ಕೈಕೊಳ್ಳಬಾರದು?

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವ್ಯಕ್ತರೂಪೋಪಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲರು ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಒಂದೇ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಏಕಾಕಾರವಾಗಿರುವುದೆಂದು ಸರ್ವತ್ರ ಸಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ಪ್ರಪತ್ತಿಮಾಡುವರು. ಹೀಗೆ 'ಸರ್ವವೂ ವಾಸುದೇವಮಯ' ವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಬಹುದುರ್ಲಭರಾದವರೆಂದು (ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ಅ. ೭, ಶ್ಲೋ. ೧೯) ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಪರಬ್ರಹ್ಮತೇಜೋಂಶ ಸಂಭವಗಳಾದ ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಅಗ್ನಿ, ಗರುಡ, ಅಶ್ವತ್ಥ, ಸಮುದ್ರ, ಗಂಗೆ ಮುಂತಾದ ವಿಭೂತಿಯುಕ್ತ ಪದಾರ್ಥಂಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರು. ಇದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವನ್ನು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು (ಅ. ೧೦, ಶ್ಲೋ. ೪೧).

ಯದ್ಯದ್ವಿಭೂತಿಮತ್ಸತ್ವಂ ಶ್ರೀಮದೂರ್ಜಿತಮೇವವಾ ।
ತತ್ತದೇವಾವಗಚ್ಛತ್ವಂ ಮಮತೇಜೋಂಶಸಂಭವಂ ॥ †

ಈ ಎರಡು ಉಪಾಸನಾಕ್ರಮಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿಯೂ, ವಿಶೇಷಜ್ಞರಿಗೂ ಅಲ್ಪಜ್ಞರಿಗೂ ಕೂಡ ಸರ್ವಸುಲಭವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು ಅರ್ಚಾವತಾರೋಪಾಸನೆ. ಇದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದೇನೆಂದರೆ—

ಜ್ಞಾನಯಜ್ಞೇನಚಾಪ್ಯನ್ಯೇ ಯಜಂತೋಮಾಮುಪಾಸತೇ ।
ಏಕತ್ವೇನಪೃಥಕ್ತ್ವೇನ ಬಹುಧಾವಿಶ್ವತೋಮುಖಂ ॥ ‡

ಈ ಶ್ಲೋಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪರಬ್ರಹ್ಮದ ವಿಶ್ವರೂಪಾಕಾರವನ್ನು ಅರ್ಜುನನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದಿವ್ಯ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದನು. ಇಂಥಾ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ತನ್ನ ವಿಶ್ವರೂಪವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಕಾರವಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಲೋಕಹಿತಾರ್ಥವಾಗಿ ತೋರಿಸುವ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅವತಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಚಾವತಾರವೆಂದು ಹೆಸರು. ಕಲ್ಯಾಣತಮವಾದ ಈ ದಿವ್ಯಮಂಗಳವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಸ್ವಾವಯವಭೂತವಾದ

---

* ನಾಶರಹಿತನಾಗಿಯೂ, ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಡಲಸಾಧ್ಯನಾಗಿಯೂ, ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳಿಗೆ ಗೋಚರನಲ್ಲದವನಾಗಿಯೂ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರತಕ್ಕವನಾಗಿಯೂ, ಅಚಿಂತ್ಯನಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನಿಯಮಿಸತಕ್ಕವನಾಗಿಯೂ, ಸ್ಥಿರಸ್ವರೂಪನಾಗಿಯೂ, ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಶಾಶ್ವತನಾಗಿಯೂ, ಇರುವ ಪರಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಯಾವ ಉಪಾಸಕರು ತಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯ ಸಮೂಹಂಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಸಮಸ್ತಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿ ಉಪಾಸನೆಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ, ಸಮಸ್ತಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಿತಚಿಂತಕರಾದ ಅಂಥ ಯೋಗಿಗಳು ನನ್ನನ್ನೇ ಹೊಂದುವರು. ಆದರೆ ಅವ್ಯಕ್ತೋಪಾಸನೆಮಾಡುವವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಕಷ್ಟ ಉಂಟು ; ಶರೀರಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಪ್ರಾಕೃತಜನಗಳಿಗೆ ಅವ್ಯಕ್ತೋಪಾಸನಾಮಾರ್ಗವು ಬಹುಕಷ್ಟದಿಂದ ಸಫಲವಾಗಿ ಕೈಗೂಡುವುದು

† ಯಾವಯಾವ ವಸ್ತುವು ಶಕ್ತಿವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಸಂಪದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿಯೂ ಊರ್ಜಿತವಾಗಿಯೂ ಇದೆಯೋ, ಅಂಥಂಥ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ತೇಜಸ್ಸಿನ ಅಂಶದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವುಗಳೆಂದು ನೀನು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

‡ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಯಜ್ಞದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿ, ಪರಬ್ರಹ್ಮರೂಪನಾದ ನಾನು ಒಂದೇ ಎಂತಲೂ, ನಾನಾವಿಧಸ್ವರೂಪನೆಂತಲೂ, ಪ್ರಪಂಚಾಕಾರವಾಗಿ ಬಹುರೂಪನೆಂತಲೂ, ನನ್ನನ್ನು ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುವರು.

ಚಿತ್, ಅಚಿತ್ ಎಂಬ ತತ್ವಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಶಸ್ತ್ರಭೂಷಣಾದಿಗಳಾಗಿ ಧರಿಸಿರುವನು. ಈ ಯರ್ಥವನ್ನು ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

ಕ್ಷರಾಕ್ಷರಮಯೋವಿಷ್ಣುಃ ಬಿಭರ್ತ್ಯಖಿಲಮೀಶ್ವರಃ।
ಪುರುಷಾವ್ಯಾಕೃತಮಯಂ ಭೂಷಣಾಸ್ತ್ರಸ್ವರೂಪವತ್।
ಅಸ್ತ್ರಭೂಷಣಸಂಸ್ಥಾನ ಸ್ವರೂಪಂರೂಪವರ್ಜಿತಃ।
ಬಿಭರ್ತಿಮಾಯಾರೂಪೋಽಸೌಶ್ರೇಯಸೇಪ್ರಾಣಿನಾಂಹರಿಃ ॥*

ಶ್ರಿಯಃಪತಿಯಾದ ಸಾಕ್ಷಾದ್ವಿಷ್ಣುವು ಅರ್ಚಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಅಖಿಲತತ್ವಂಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಶಸ್ತ್ರಭೂಷಣಾದಿಗಳಾಗಿ ಧರಿಸಿರುವ ಕ್ರಮ ಹೇಗೆಂದರೆ—(ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣ, ಅಂಶ ೧, ಅಧ್ಯಾಯ ೨೨ ಶ್ಲೋ. ೬೭–೭೪).

ಆತ್ಮಾನಮಸ್ಯಜಗತೋನಿರ್ಲೇಪಮಗುಣಾಮಲಂ।
ಬಿಭರ್ತಿಕೌಸ್ತುಭಮಣಿಸ್ವರೂಪಂ ಭಗವಾನ್ಹರಿಃ ॥
ಶ್ರೀವತ್ಸಸಂಸ್ಥಾನಧರಂ ಅನಂತೇಚಸಮಾಶ್ರಿತಂ।
ಪ್ರಧಾನಂಬುದ್ಧಿರಪ್ಯಾಸ್ತೇಗದಾರೂಪೇಣಮಾಧವೇ ॥
ಭೂತಾದಿಮಿಂದ್ರಿಯಾದಿಂಚ ದ್ವಿಧಾಹಂಕಾರಮೀಶ್ವರಃ।
ಬಿಭರ್ತಿಶಂಖರೂಪೇಣ ಶಾರ್ಙ್ಗರೂಪೇಣಚಸ್ಥಿತಂ ॥
ಬಲಸ್ವರೂಪಮತ್ಯಂತಂ ಜವೇನಾಂತರಿತಾನಿಲಂ।
ಚಕ್ರಸ್ವರೂಪಂಚಮನೋಧತ್ತೇವಿಷ್ಣುಃಕರೇಸ್ಥಿತಂ ॥
ಪಂಚರೂಪಾತುಯಾಮಾಲಾವೈಜಯಂತೀಗದಾಭೃತಃ।
ಸಾಭೂತಹೇತುಸಂಘಾತಾಭೂತಮಾಲಾಚವೈದ್ವಿಜ ॥
ಯಾನೀಂದ್ರಿಯಾಣ್ಯಶೇಷಾಣಿಬುದ್ಧಿಕರ್ಮಾತ್ಮಕಾನಿತು।
ಶರರೂಪಾಣ್ಯಶೇಷಾಣಿತಾನಿಧತ್ತೇಜನಾರ್ದನಃ ॥
ಬಿಭರ್ತಿಯಚ್ಚಾಸಿರತ್ನಮಚ್ಯುತೋಽತ್ಯಂತನಿರ್ಮಲಂ।
ವಿದ್ಯಾಮಯಂತುತಜ್ಞಾನಮವಿದ್ಯಾಚರ್ಮಸಂಸ್ಥಿತಂ ॥

ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಶ್ಲೋಕಾರ್ಥದ ತಾತ್ಪರ್ಯವು ಮುಂದೆ ಬರುವ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

೧. ಆತ್ಮಾ (ಪುರುಷ) = ಕೌಸ್ತುಭಮಣಿ.
೨. ಪ್ರಧಾನ (ಪ್ರಕೃತಿ) = ಶ್ರೀವತ್ಸವೆಂಬ ಮಚ್ಚೆ
೩. ಬುದ್ಧಿ (ಮಹತ್ತು) = ಗದೆ
೪. ಭೂತಾದಿ (ತಾಮಸಾಹಂಕಾರ) = ಶಾರ್ಙ್ಗಯುಧ.
೫. ಇಂದ್ರಿಯಾದಿ (ಸಾತ್ವಿಕಾಹಂಕಾರ) = ಶಂಖ
೬. ಮನಸ್ಸು = ಚಕ್ರಾಯುಧ
೭. ಸೂಕ್ಷ್ಮಪಂಚಭೂತ / ಸ್ಥೂಲಪಂಚಭೂತ } = ವೈಜಯಂತೀ ವನಮಾಲೆ

---

* ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕನಾದ ವಿಷ್ಣುವು (ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ) ಕ್ಷರರೂಪನಾಗಿಯೂ ಅಕ್ಷರರೂಪನಾಗಿಯೂ ನೆಲೆಗೊಂಡು, ಪ್ರಕೃತಿಪುರುಷಾತ್ಮಕವಾದ ಅಶೇಷ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತನ್ನ ಭೂಷಣವಾಗಿಯೂ ಅಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರಗಳ ರೂಪವಾಗಿಯೂ ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವನು. ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯಗುಣ ಚೇಷ್ಟಿತನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯು, ತಾನು ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ರೂಪರಹಿತನಾಗಿದ್ದರೂ, ಹೀಗೆ ಅಸ್ತ್ರಭೂಷಣಗಳಿಂದ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಚೇತನರ ಉಜ್ಜೀವನಾರ್ಥವಾಗಿಯೇ ಧರಿಸಿರುವನು.

೮. ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಂಗಳು = ಬಾಣಗಳು
೯. ಜ್ಞಾನ (ನಿರ್ಮಲ) = ನಂದಕವೆಂಬ ಖಡ್ಗ.
೧೦. ಅಜ್ಞಾನ = ನಂದಕವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಉತ್ತೆ.

ಈ ಯರ್ಥವನ್ನೇ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕ ಕೇಸರಿಯೆಂಬ ಬಿರುದಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಶ್ರೀಮದ್ವೇದಾಂತದೇಶಿಕರು ಅಧಿಕಾರಸಙ್ಗ್ರಹವೆಂಬ ತಮ್ಮ ಗ್ರನ್ಥದಲ್ಲಿ "ಪುರುಷನ್ಮಣಿವರಪಾಶ" ಎಂಬ ೪೭ನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶದಪಡಿಸಿರುವರು.

ಹೀಗೆ ಚಿದಚಿದ್ವಿಶಿಷ್ಟನಾದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪುರುಷೋತ್ತಮನೇ ಅರ್ಚಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದರಿಂದ, ಸ್ವಯಂವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಶ್ರೀರಂಗಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಜಯಮಾಡಿರುವ ಶ್ರೀರಙ್ಗನಾಥನನ್ನು ವೈರಾಗ್ಯನಿಧಿಯಾದ ತೊಣ್ಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿಯಾಳ್ವಾರವರು ವೈಕುಂಠಾಧಿಪತಿಯಾದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರವಾಸುದೇವನೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿದ್ದು ನ್ಯಾಯವೇ. ಈ ಯರ್ಥವನ್ನು ತಾವು ಅನುಸನ್ಧಾನಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಇದನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಉಪಕರಿಸಿದರು.

ಸೌಲಭ್ಯಾತಿಶಯವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಕ್ಷಾದ್ವಿಷ್ಣುವು ಈ ಅರ್ಚಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಾದಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವಂತೆ 'ತಿರುನರೈಯೂರ್' 'ತಿರುಪತಿ' ಮುಂತಾದ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ 'ನಿಂತುಕೊಂಡಿರುವವನಾಗಿಯೂ, 'ತಿರುಕ್ಕೋವಲೂರು' ಮುಂತಾದ ದಿವ್ಯದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 'ನಡೆದುಹೋಗುವವನಾಗಿಯೂ,' 'ತಿರುವಾಲಿ' ಮುಂತಾದ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೂತಿರುವವನಾಗಿಯೂ, ಕುಂಭಕೋಣ, ಶ್ರೀರಂಗ, ತಿರುವೆಳ್ಳೂರು, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಮುಂತಾದ ದಿವ್ಯದೇಶಂಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗಪರ್ಯಙ್ಕದಲ್ಲಿ ಶಯನಿಸಿಕೊಂಡವನಾಗಿಯೂ ಕಂಗೊಳಿಸುವನು. ಹೀಗೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ. (ಸ್ಕಂಧ III, ಅಧ್ಯಾಯ ೨೮, ಶ್ಲೋ. ೧೯).

ಸ್ಥಿತಂವ್ರಜನ್ತಮಾಸೀನಂ ಶಯಾನಂವಾಗುಹಾಶಯಂ ।
ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯೇಹಿತಂಧ್ಯಾಯೇತ್ ಶುದ್ಧಭಾವೇನಚೇತಸಾ ॥*

ಈ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಚತುಷ್ಕವಿಪ್ರಧಾನರಾದ ತಿರುಮಳ್ಶೈಯಾಳ್ವಾರವರೂ 'ತಿರುವೊಜಿ' ಎಂಬ ಗ್ರನ್ಥದಲ್ಲಿ (೧೪ನೇ ಪಾಶುರದಲ್ಲಿ) ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿರುವರು.

ಇಂಥಾ ಸರ್ವಸುಲಭನಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ಚೇತನರು ಸಮಾಶ್ರಯಿಸಿ ನಿತ್ಯಕೈಙ್ಕರ್ಯಲಾಭವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅನೇಕೋಪಾಯಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಚಿರಕಾಲಪರಿಶ್ರಮಸಾಧ್ಯಗಳಾದವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕಲಿಕಲ್ಮಷಾವಹವಾದ ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಚೇತನರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಕೈಗೂಡುವಂತೆ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರು ನವವಿಧವಾದ ಉಪಾಯಸೋಪಾನಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ—

ಶ್ರವಣಂಕೀರ್ತನಂ ವಿಷ್ಣೋಃ ಸ್ಮರಣಂ ಪಾದಸೇವನಂ ।
ಅರ್ಚನಂ ವನ್ದನಂದಾಸ್ಯಂ ಸಖ್ಯಮಾತ್ಮನಿವೇದನಂ ॥ †

---

* ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಅಂತಃಕರಣದಿಂದ (ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು) ನಿಂತಿರುವವನನ್ನಾಗಿಯೂ, ನಡೆದುಹೋಗುವವನನ್ನಾಗಿಯೂ, ಕೂತಿರುವವನನ್ನಾಗಿಯೂ, ಶಯನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವನನ್ನಾಗಿಯೂ—ಈರೀತಿ ದರ್ಶನೀಯವಾದ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣ ವಿಗ್ರಹವಿಶಿಷ್ಟನನ್ನಾಗಿ ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು.

† ಸಮಸ್ತ ಚಿದಚಿದ್ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಗದೀಶ್ವರನ ಅದ್ಭುತಚೇಷ್ಟಿತ ಕಥಾಶ್ರವಣವನ್ನೂ, ಅವನ ದಿವ್ಯನಾಮಸಂಕೀರ್ತನವನ್ನೂ, ಅವನ ಗುಣ ಕರ್ಮಸ್ಮರಣವನ್ನೂ, ಅವನ ದಿವ್ಯಪಾದಸೇವನವನ್ನೂ, ಅವನ ದಿವ್ಯಮಂಗಳವಿಗ್ರಹದ ಪೂಜೆಯನ್ನೂ, ಅವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡೋಣವನ್ನೂ, ಅವನಿಗೆ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ಕೈಙ್ಕರ್ಯವನ್ನೂ, ಅವನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತ್ಯತಿಶಯದಿಂದ ಅವನೊಡನೆ ಸ್ನೇಹವನ್ನೂ, ಕೊನೆಗೆ ತನ್ನನ್ನೇ ಅವನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸೋಣವನ್ನೂ, ಮುಮುಕ್ಷುವು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಕಿರುವದರಿಂದ ಭಕ್ತನಾದವನು ಬೆಳಿಗ್ಗಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿಯವರೆಗೂ ತಾನು ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಉಷಃಕಾಲ ಪ್ರಬೋಧ, ದಂತಧಾವನ, ಸ್ನಾನ, ಭೋಜನ, ಬಹಿಃಸೋಪಶಮನ, ತಾಂಬೂಲಚರ್ವಣ, ನಿದ್ರೆ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅರ್ಚಾವತಾರದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರವಾಸುದೇವನಿಗೆ ತನ್ನ ಹಾಗೆಯೇ ಉಂಟೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅವನಿಗೇ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ತದನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಭಗವತ್ಪ್ರಸಾದ ರೂಪವಾಗಿ ತಾನೂ ಮಾಡಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವನು. ಹೀಗೆ ಅನವರತವೂ ಕೈಂಕರ್ಯಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರೋಣವದರಿಂದ ಅವನ ಸರ್ವಪಾಪಂಗಳೂ ನೀಗಿ ಕರ್ಮಪಾಶದಿಂದ ಬಿಡಿಸಲ್ಪಡುವನು. ಮನುಷ್ಯನಿಗೇ ಸಹಜವಾಗಿರುವ ಸ್ನಾನಪಾನಭೋಜನಾದಿಗಳನ್ನು ತನಗೇ ಪ್ರಥಮತಃ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ತದನಂತರ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಭಗವಚ್ಛೇಷರೂಪವಾಗಿ ನಡಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ತನಗೆ ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಸರವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಪತ್ರಪುಷ್ಪ ಫಲಜಲಾದಿಗಳನ್ನು ಅವಾಪ್ತಸಮಸ್ತಕಾಮನಾಗಿದ್ದರೂ ತಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶಮಾಡಿರುವನು. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ:—

1. ಯತ್ಕರೋಷಿಯದಶ್ನಾಸಿಯಜ್ಜುಹೋಷಿದದಾಸಿಯತ್ ।
ಯತ್ತಪಸ್ಯಸಿಕೌಂತೇಯತತ್ಕುರುಷ್ವಮದರ್ಪಣಂ ॥ IX. 27.

2. ಪತ್ರಂಪುಷ್ಪಂಫಲಂತೋಯಂಯೋಮೇಭಕ್ತ್ಯಾಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ।
ತದಹಂಭಕ್ತ್ಯುಪಹೃತಂ ಅಶ್ನಾಮಿಪ್ರಯತಾತ್ಮನಃ ॥ IX. 26.

3. ಮನ್ಮನಾಭವಮದ್ಭಕ್ತೋಮದ್ಯಾಜೀಮಾಂನಮಸ್ಕುರು ।
ಮಾಮೇವೈಷ್ಯಸಿಯುಕ್ತ್ವೈವಮಾತ್ಮಾನಂಮತ್ಪರಾಯಣಃ ॥ IX. 34.

4. ಮಚ್ಚಿತ್ತಾಮದ್ಗತಪ್ರಾಣಾಃ ಬೋಧಯಂತಃಪರಸ್ಪರಂ ।
ಕಥಯಂತಶ್ಚಮಾಂನಿತ್ಯಂತುಷ್ಯಂತಿಚರಮಂತಿಚ ॥ X. 9.

ಹೀಗೆ ಭಗವತ್ಪರಾಯಣರಾಗಿಯೂ ಭಾಗವತನಿಷ್ಠಾಗ್ರೇಸರರಾಗಿಯೂ ಮಹಾವೈರಾಗ್ಯಸಂಪನ್ನರಾಗಿಯೂ ಭಗವದ್ಭಾಗವತಕೈಂಕರ್ಯವೇ ತಮಗೆ ಪರಮಪ್ರಾಪ್ಯವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ತೊಣ್ಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿಯಾಳ್ವಾರವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನ ಕೈಂಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ಕಾಲಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇಂಥಾ ಮಹನೀಯರ ಪ್ರಬೋಧಕೀಸೂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ (ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರವಾಸುದೇವನಾದ) ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನನ್ನು ಉದ್ಬೋಧಮಾಡುವ ಈ ಒಂದು ಕೈಂಕರ್ಯವು, ಮುಮುಕ್ಷುಗಳಾದ ಚೇತನರು ಬೆಳಿಗ್ಗಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿಯವರೆಗೂ ನಡಿಸತಕ್ಕ ಇತರ ಕೈಂಕರ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಉಪಲಕ್ಷಣವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

---

(1). ಎಲೈ ಕುಂತೀಪುತ್ರನಾದ ಅರ್ಜುನನೇ, ಏನು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತೀಯೋ, ಏನು ಭೋಜನಮಾಡುತ್ತೀಯೋ, ಏನು ಹೋಮಮಾಡುತ್ತೀಯೋ, ಯಾವುದನ್ನು ದಾನಮಾಡುತ್ತೀಯೋ, ಯಾವ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀಯೋ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸು.

(2). ಯಾವನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನನಗೆ ಒಂದು ಎಲೆಯನ್ನಾದರೂ, ಹೂವನ್ನಾದರೂ, ಫಲವನ್ನಾದರೂ, ನೀರನ್ನಾದರೂ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಾನೆಯೋ, ಹಾಗೆ ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಸರವಾಗಿ ಪರಿಶುದ್ಧಾಂತಃಕರಣನಿಂದ ಸಮರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದನ್ನು ನಾನು ಭೋಜನಮಾಡುವೆನು.

(3). ಮನಸ್ಸನ್ನು ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಉಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ, ನನ್ನ ಭಕ್ತನಾಗಿಯೂ, ನನ್ನನ್ನೇ ಪೂಜಿಸುವವನಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು, ನನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡು. ಹೀಗೆ ನನ್ನನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವವನಾಗಿ ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತವನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುವವನಾದರೆ, ನನ್ನನ್ನೇ ನೀನು ಹೊಂದುತ್ತೀಯೆ.

(4). ಕೆಲವು ಉಪಾಸಕರು ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ, ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವರಾಗಿಯೂ, ಪರಸ್ಪರ ನನ್ನ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಕುರಿತು ಬೋಧಿಸುವವರಾಗಿಯೂ, ನಿತ್ಯವೂ ನನ್ನ ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವರಾಗಿಯೂ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಲೂ ಆನಂದಪಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಈ "ತಿರುಪ್ಪಳ್ಳಿಯೆಳುಚ್ಚಿ" ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ ಹತ್ತು ಪಾಶುರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ದೊರೆಗಳನ್ನು ಸ್ತುತಿಪಾಠಕರು ಸ್ತುತಿಸಿ ಎಚ್ಚರಿಸುವಂತೆ, ಪ್ರಭಾತಸೂಚಕಂಗಳನ್ನು ತೊಂಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿಯಾಳ್ವಾರವರು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅರಿಕೆಮಾಡಿ, "ಸ್ವಾಮಿ, ಆರಾಧನಕಾಲವು ಸಮೀಪಿಸಿತು, ಪ್ರಬೋಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೋಡತಕ್ಕ ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ, ಮಂಗಳವಾದ್ಯಂಗಳು ಸುತ್ತಲೂ ಮೊಳಗಿಕೊಂಡಿರುವವು; ಭಗವದ್ಭಾಗವತರಿಗೆ ದಾಸಭೂತನಾದ ನಾನೂ, ಚತುರ್ಮುಖ, ಇಂದ್ರ, ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ನೀನು ಪ್ರಬೋಧವಾಗುವ ದಿವ್ಯದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆನಂದಿಸಿ ದಿವ್ಯಪಾದಂಗಳಿಗೆ ಎಱಗಿ, ಮಂಗಳಾಶಾಸನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವಸರ ಪ್ರತೀಕ್ಷಕರಾಗಿ ಕಾದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ; ಆದಕಾರಣ ಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿಯಾದ ನೀನು ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಟಾಕ್ಷಿಸಿ, ದಾಸಭೂತರಾದ ನಮ್ಮ ಕೈಙ್ಕರ್ಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು." ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವರು. ಈ ಗ್ರಂಥವು 'ಎಣ್ಶೀರ್ಕ್ಕೞಿನೆಡಿಲಡಿಯಾಶಿರಿಯ' ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಈ ಆಳ್ವಾರವರ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ (ಆಳ್ವಾರವರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಓದಿನೋಡಿರಿ) ಅವರ ಗುಣಾತಿಶಯವನ್ನೂ ವೈರಾಗ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿಯನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ 'ಅವರು ಒಬ್ಬ ದಾಸಿಯ ಸಂಗಕ್ಕೆ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಒಳಪಟ್ಟು ಮಹದ್ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು' ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತೆ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ತಿಳಿಯಬಹುದಾದ ಫಲಿತಾಂಶವೇನೆಂದರೆ—ಮುಕ್ತಸಮಸ್ತಸಂಗರಾಗಿಯೂ ಪರಮವೈರಾಗ್ಯಸಂಪನ್ನರಾಗಿಯೂ, ವಿವಿಕ್ತಪ್ರದೇಶವಾಸಿಯಾಗಿಯೂ, ಭಗವತ್ಕೈಙ್ಕರ್ಯೈಕಪರರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ಈ ಮಹನೀಯರಾದ ಆಳ್ವಾರವರಿಗೆ ಕಾದಾಚಿತ್ಕವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಸ್ತ್ರೀಸಂಬಂಧದಿಂದ ಮೇಲೆಹೇಳಿದ ಗುಣಾತಿಶಯಗಳೆಲ್ಲಾ ನೀಗಿ, ಅವರು ಕಾಮಪಾಶಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಮರುಳಾಗಿ ಮಹದ್ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ನಾಶಹೊಂದುವರಾದರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇಯಾದರೆ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅವಿದ್ಯಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿ ಅಪಾರಸಂಸಾರಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ, ಏಳಲು ಅಶಕ್ತರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಪ್ರಾಕೃತ ಮನುಷ್ಯರ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದೇನಿದೆ! ಆದುದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗವನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ತ್ಯಜಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ಭಗವದ್ಭಾಗವತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿರತಿಶಯಭಕ್ತಿಯುಕ್ತರಾಗಿರಬೇಕೆಂತಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಋಭು ಮಹರ್ಷಿಯು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಕ್ರಮ ಹೇಗೆಂದರೆ,—

ಸಂಗಂತ್ಯಜೇತಮಿಥುನವ್ರತಿನಾಂಮುಮುಕ್ಷುಃ
ಸರ್ವಾತ್ಮನಾನವಿಸೃಜೇದ್ಬಹಿರಿಂದ್ರಿಯಾಣಿ ।
ಏಕಶ್ಚರನ್ರಹಸಿಚಿತ್ತಮನಂತಈಶೇ
ಯುಞ್ಜೀತತದ್ವ್ರತಿಷುಸಾಧುಷುಚೇತ್ಪ್ರಸಂಗಃ ॥ *

ಈ ಗ್ರನ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಳಗನ್ನಡದ "ಱ, ೞ" ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಒತ್ತಕ್ಷರವಾದ "ಱ್ಱ" ಅಕ್ಷರವನ್ನೂ ದ್ರಾವಿಡ ಪದ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದೆ. ಈ ಯಕ್ಷರದ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯು ತಮಿೞ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ 'ತ' ಎಂಬುದಕ್ಕೂ 'ಟ್ಟ' ಎಂಬುದಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯಸ್ಥವಾಗಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಾಚಕರು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು.

---

* ಮೋಕ್ಷಾಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ಚೇತನನು ಸಂಸಾರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕವರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು; ತನ್ನ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಂಗಳನ್ನು ಬಾಹ್ಯವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಥಾ ಬಿಡಕೂಡದು; ಏಕಾಕಿಯಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಅನಂತನಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು; ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಇತರರೊಡನೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಸಲ್ಲಾಪಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಭಗವದ್ಭಕ್ತರಾದ ಸತ್ಪುರುಷರೊಡನೆಮಾತ್ರ ಸಹವಾಸ ಸಲ್ಲಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಶ್ರೀಮತೇರಾಮಾನುಜಾಯನಮಃ.

ತೊಣ್ಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿಯಾಳ್ವಾರವರು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿದ

ವೇದಾರ್ಥಸಾರವಾದ

ತಿರುಪ್ಪಳ್ಳಿಯಯುಚ್ಚಿ.

ತಿರುವರಂಗಪ್ಪೆರುಮಾಳರೈಯರವರು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿದ ತನಿಯನುಗಳು (ಪೀಠಿ ಪದ್ಯಗಳು).

ತಮೇವಮತ್ವಾಪರವಾಸುದೇವಂ ರಙ್ಗೇಶಯಂ ರಾಜವದರ್ಹಣೀಯಂ |
ಪ್ರಾಬೋಧಕೀಂಯೋಽಕೃತಸೂಕ್ತಿಮಾಲಾಂ ಭಕ್ತಾಙ್ಘ್ರಿರೇಣುಂ ಭಗವನ್ತಮೀಡೇ ||

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ.

ತಂ ಏವ—ಆ ಸ್ವಾಮಿಯೆಂದೇ
ಮತ್ವಾ—ಪ್ರಪತ್ತಿಮಾಡಿ, ಭಾವಿಸಿ
ಪರವಾಸುದೇವಂ—ಪರಮಪದನಾಥನೆಂದೇ
ರಙ್ಗೇಶಯಂ—ಶ್ರೀರಂಗದಲ್ಲಿ ಶಯನಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ
ರಾಜವತ್—ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಹಾಗೆ
ಅರ್ಹಣೀಯಂ—ಪೂಜ್ಯನಾದ

ಪ್ರಾಬೋಧಕೀಂ—ಪ್ರಭಾತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉದ್ಬೋಧಮಾಡು
ಯಃ ಅಕೃತ—ಯಾರು ರಚಿಸಿದರೋ [ವಂಥಾ
ಸೂಕ್ತಿಮಾಲಾಂ—ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯನ್ನು
ಭಕ್ತಾಙ್ಘ್ರಿರೇಣುಂ—ಭಕ್ತಾಂಘ್ರಿರೇಣು ಎಂಬ
ಭಗವನ್ತಂ—ಪೂಜ್ಯರಾದ ಆಳ್ವಾರವರನ್ನು
ಈಡೇ—ಸ್ತುತಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ತಾತ್ಪರ್ಯ.

ಅಖಿಲಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತಿಯಾದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕವನಾಗಿಯೂ, ಶ್ರೀರಂಗಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ದಿವ್ಯಪರ್ಯ್ಯಙ್ಕದಲ್ಲಿ ಶಯನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಶ್ರಿಯಃಪತಿಯನ್ನು ವೇದಾಂತ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯನಾದ ಆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಮಪದನಾಥನೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿ ಪ್ರಪತ್ತಿಮಾಡಿ, ಪ್ರಭಾತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೋಗನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಉದ್ಬೋಧಮಾಡುವಂಥಾ ಈ ದಿವ್ಯ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯನ್ನು ಲೋಕಹಿತಾರ್ಥವಾಗಿ ರಚಿಸಿದವರು ಯಾರೋ, ಅಂಥಾ ವೈಭವವುಳ್ಳ ಜ್ಞಾನಭಕ್ತಿವೈರಾಗ್ಯ ಭೂಷಿತರಾದ ಭಕ್ತಾಙ್ಘ್ರಿರೇಣು (ತೊಣ್ಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿ) ಎಂಬ ಪೂಜ್ಯರಾದ ಆಳ್ವಾರವರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

I praise and bow to the most venerable Saint Tond[illegible]odi Alvar, who was distinguished for his spiritual knowledge, devotion to the Lord, and renunciation of all transcient worldly pleasures, and who composed, for the good of mankind, Tiruppaḷḷi Yeluchchi—an excellent work containing a series of beautiful Hymns on the subject of the Almighty's waking-up from his conscious sleep (Yôganidra) early in the morning—in the full belief that the Deity Sri Ranganâtha, reclining in Sriranga temple on the divine bed of the many-hooded Adisesha, is the Great Being, the Lord of the Universe, and the very *Theme* of all Vedanta Philosophy, and fit to be adored as the Great Emperor of the whole Universe.

ಛಂದಸ್ಸು:—ಇರುವಿಕರ್ಪನೇರಿಶೈವೆಣ್ಬಾ.

ಮಣ್ಡಙ್ಗುಡಿಯೆನ್ಬರ್ಮಾ ಮಱೈಯೋರ್ಮನ್ನಿಯಶೀರ್
ತೊಣ್ಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿ ತೊನ್ನಗರಂ—ವಣ್ಡು|
ತಿಣರ್ತವಯಲ್ತೆನ್ನರಙ್ಗತ್ತಮ್ಮಾನೈಪ್ಪಳ್ಳಿ
ಯುಣರ್ತ್ತುಂ ಪಿರಾ ನುದಿತ್ತವೂರ್ ‖ ... ‖ ೧ ‖

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ.

ಮಣ್ಡಙ್ಗುಡಿ ಎನ್ಬರ್—"ಮಣ್ಡಙ್ಗುಡಿ" ಎನ್ನುವರು
ಮಾಮಱೈಯೋರ್—ಪೂಜ್ಯರಾದ ಶ್ರೋತ್ರಿಯರು
ಮನ್ನಿಯಶೀರ್—ಶಾಶ್ವತವಾದ ಯಶಸ್ಸುಳ್ಳ
ತೊಣ್ಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿ—ತೊಣ್ಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿ ಎಂದು ಹೆಸರುಳ್ಳ
ತೊಲ್ ನಗರಂ—ಪುರಾತನವಾದ ನಗರವು
ವಣ್ಡು—ಭ್ರಮರಗಳು
ತಿಣರ್ತ್ತವಯಲ್—ಎಡೆಬಿಡದೆ ಶಬ್ದಿಸುವ ಗದ್ದೆಗಳುಳ್ಳ
ತೆನ್ನರಙ್ಗತ್ತು—ಸುಂದರವಾದ ಶ್ರೀರಂಗಕ್ಷೇತ್ರದ ದಿವ್ಯ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ
ಅಮ್ಮಾನೈ—ಶಯನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸರ್ವಸ್ವಾಮಿಯಾದ ನಾರಾಯಣನನ್ನು [ಮಾಡುವಂಥಾ
ಪಳ್ಳಿಯುಣರ್ತ್ತುಂ—ಯೋಗನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಪ್ರಬೋಧ
ಪಿರಾನ್—ಸ್ವಾಮಿಯಾದಂಥಾ
ಉದಿತ್ತವೂರ್—ಅವತರಿಸಿದ ನಗರವು

ತಾತ್ಪರ್ಯ.

ಭ್ರಮರಗಳು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಝೇಂಕರಿಸುವ ಗದ್ದೆಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಂಥಾ ಸುಂದರವಾದ ಶ್ರೀರಂಗಕ್ಷೇತ್ರದ ದಿವ್ಯಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಯನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸರ್ವಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನನ್ನು ಯೋಗನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಉದ್ಬೋಧಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡಂಥಾ ತೊಣ್ಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿಯಾಳ್ವಾರವರು ಅವತರಿಸಿದ ದಿವ್ಯದೇಶವು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಯಶಸ್ಸುಳ್ಳ "ತಿರುಮಣ್ಡಙ್ಗುಡಿ" ಎಂದು ಪೂಜ್ಯರಾದಂಥಾ ಅಧ್ಯಯನಸಂಪನ್ನರಾದ ಶ್ರೋತ್ರಿಯರು ಹೇಳಿ ಕೊಣ್ಡಾಡುವರು.

The eminently learned scholars, well-versed in the Vedas, proclaim the sacred city of **Mandankudi** as the famous *birthplace* of Saint Tondaradippodi Alvar, who awoke, by his celebrated *Hymns* of **Tiruppalliyeluchchi,** the Great Father of all, from His *conscious* sleep (Yoganidra) in the magnificient temple of Srirangam, surrounded by paddy fields, to which the bees resort in large numbers (for gathering honey).

ಕದಿರವನ್ಕುಣದಿಶೈಚ್ಚಿಕರಂವನ್ದಣೈನ್ದಾನ್ ಕನವಿರುಳಕನ್ಱದುಕಾಲೈಯಂಬೊೞುದಾಯ್ |
ಮದುವಿರಿನ್ದೊೞುಕಿನಮಾಮಲರೆಲ್ಲಾಂ ವಾನವರರಶರ್ಕಳ್ವನ್ದುವನ್ದೀಣ್ಡಿ ||
ಎದಿರ್ದಿಶೈನಿಱೈನ್ದನರಿವರೊಡುಂ ಪುಕುನ್ದ ಇರುಂಗಳಿಱ್ಱೀಟ್ಟಮುಂಪಿಡಿಯೊಡುಮುರಶು |
ಮದಿರ್ದಲಿಲಲೈಕಡಲ್ಪೋನ್ಱುಳದೆಙ್ಗುಂ ಅರಙ್ಗತ್ತಮ್ಮಾಪಳ್ಳಿಯೆೞುನ್ದರುಳಾಯೇ ||೧||

ಕದಿರವನ್ ಕುಣದಿಶೈಚ್ಚಿಕರಂ—ಸೂರ್ಯನು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ನೆತ್ತಿಯನ್ನು
ವನ್ದಣೈನ್ದಾನ್—ಬಂದು ಸೇರಿದಾನೆ
ಕನ ಇರುಳ್—ಘನವಾದ ಕತ್ತಲೆಯು
ಅಕನ್ಱದು—ದೂರ ಹೋಯಿತು
ಕಾಲೈಯಂಪೊೞುದಾಯ್—ಬೆಳಕು ಹರಿಯುವ ಕಾಲವಾಗಿ
ಮದು ವಿರಿನ್ದು ಒೞುಕಿನ—ಅರಳಿ ಮಧು ಪ್ರವಹಿಸಿತು
ಮಾಮಲರೆಲ್ಲಾಂ—ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪುಷ್ಪಗಳು
ವಾನವರ್ ಅರಶರ್ಕಳ್—ದೇವತೆಗಳೂ ಅರಸರೂ
ವನ್ದುವನ್ದು ಈಣ್ಡಿ—ಬಂದು ಬಂದು ಕೂಡಿ
ಎದಿರ್ದಿಶೈ ನಿಱೈನ್ದನರ್—ಎದುರಿಗೆ ತುಂಬಿದಾರೆ

ಇವರೊಡುಂಪುಕುನ್ದ—ಇವರಿಗೆ ವಾಹನವಾಗಿ ಬಂದ
ಇರುಂಕಳಿಱ್ಱು ಈಟ್ಟಮುಂ—ದೊಡ್ಡ ಗಂಡಾನೆ ಕೂಟವು
ಪಿಡಿಯೊಡು—ಹೆಣ್ಣಾನೆಗಳೊಡನೆ
ಮುರಶುಂ—ಮುರಜವಾದ್ಯವು
ಅದಿರ್ದಲಿಲ್—ಶಬ್ದ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ
ಅಲೈಕಡಲ್ಪೋನ್ಱು—ಅಲೆಗಳುಳ್ಳ ಸಮುದ್ರಘೋಷದಂತೆ
ಉಳದು ಎಙ್ಗುಂ—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು
ಅರಙ್ಗತ್ತಮ್ಮಾ—ಶ್ರೀರಂಗದಲ್ಲಿ ಬಿಜಯಮಾಡಿರುವ ಸ್ವಾಮಿಯೇ
ಪಳ್ಳಿಎೞುನ್ದು—ಶಯನದಿಂದೆದ್ದು
ಅರುಳಾಯೇ—ಕೃಪೆಮಾಡಬೇಕು.

ಸರ್ವರಕ್ಷಕನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ದಾಸಭೂತರಾದ ನಮ್ಮಗಳ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯನ್ನು ಲಾಲಿಸು:—ಲೋಕಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ಸೂರ್ಯನು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಉದಯಗಿರಿಯ ನೆತ್ತಿಯನ್ನು ಆಗಲೇ ಸೇರಿದಾನೆ; ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ನಿಬಿಡವಾಗಿದ್ದ ಘನವಾದ ಕತ್ತಲೆಯು ದೂರ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು; ನಿನ್ನ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪ್ರಭಾತಕಾಲವು ಸಮೀಪಿಸಿತು; ತಾವರೇ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪುಷ್ಪಂಗಳು ವಿಕಸಿತವಾಗಿ, ಅವುಗಳಿಂದ ಮಧುವು ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಲಿರುವುದು; ದೇವತೆಗಳೂ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಜರೂ ಬಂದು ಬಂದು ಕೂಡಿ ಉಭಯವಿಭೂತಿವಿಶಿಷ್ಟನಾದ ನಿನ್ನ ಸನ್ನಿಧಿಯ ಎದುರಿಗೆ ನಿನ್ನ ಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೂಟವಾಗಿ ತುಂಬಿದಾರೆ; ಇವರೊಡನೆ ಬಂದ ಇವರ ವಾಹನಂಗಳಾದ ಗಂಡಾನೇ ಸಮೂಹವೂ ಹೆಣ್ಣಾನೆಯ ಸಮೂಹವೂ ಮತ್ತು ಮುರಜವಾದ್ಯಗಳೂ—ಇವುಗಳ ಮಹಾಧ್ವನಿಯು ಅಲೆಗಳುಳ್ಳ ಸಮುದ್ರ ಘೋಷದಂತೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಶ್ರೀರಙ್ಗಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನೇ, ನೀನು ಈ ಪ್ರಭಾತಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಪರ್ಯಙ್ಕದಿಂದ ಎದ್ದು ದಾಸಭೂತರಾದ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಟಾಕ್ಷಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೈಙ್ಕರ್ಯವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕು.

O Great Father ! the Preserver of the Universe, The sun has now reached the extreme point of the horizon on the Udayagiri (Eastern moutnain); while thick darkness, that had reigned supreme during the night, has receded ; and the bright day has dawned, fit to be the auspicious occasion for commencing Thy worship The honey of the blossomed flowers, such as the lotus, the jasmine, has been oozing out in profusion; the celestial demigods as well as the terrestrial sovereigns are standing in groups in the front-yard of Thy Temple so as to have a favourable view of Thy kind side glances; the noise of the male elephants that accompanied these beings with their female companions, as well as the sounds of the muraja (tabor) instruments, collectively resemble the roaring sound of a grand ocean, boisterous with high waves. O Lord of Srirangа Temple, deign to wake upf rom Thy conscious sleep, and be graciously pleased to enjoin upon us, Thy faithful devotees, our suitable devotional services.

ಕೊೞುಙ್ಕೊಡಿಮುಲ್ಲೈಯಿನ್ಕೊೞುಮಲರಣವಿಕ್ಕೂರ್ನ್ದದುಕುಣದಿಶೈಮಾರುತಮಿದುವೋ।
ಎೞುನ್ದನಮಲರಣೈಪ್ಪಳ್ಳಿಕೊಳ್ಳನ್ನ ಮೀನ್ಪನಿನನೈನ್ದತಮ್ಮಿರುಞ್ಶಿಱಗುದಱಿ॥
ವಿೞುಙ್ಗಿಯಮುದಲೈಯಿನ್ಪಿಲಂಪುರೈಪೇೞ್ವಾಯ್ ವೆಳ್ಳೆಯಿಱುಱವದನ್ವಿಡತ್ತಿನುಕ್ಕನುಙ್ಗಿ।
ಅೞುಙ್ಗಿಯವಾನೈಯಿನರುನ್ದುಯರ್ಕೆಡುತ್ತವರಙ್ಗತ್ತಮ್ಮಾಪಳ್ಳಿಯೆೞುನ್ದರುಳಾಯೇ॥

ಕೊೞುಙ್ಕೊಡಿಮುಲ್ಲೈಯಿನ್—ಹೊರವಾಗಿ ಬೆಳೆದ
ಲತೆಗಳುಳ್ಳ ಮೊಲ್ಲೆಯ [ಪರಿಮಳವನ್ನಪ್ಪಿಕೊಂಡು
ಕೊೞುಮಲರ್ ಅಣವಿ—ಸುಂದರವಾದ ಹೂವಿನ ಪರಿ
ಕೂರ್ನ್ದದು—ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ [ರುತವು
ಕುಣದಿಶೈಮಾರುತಮಿದುವೋ—ಈ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ಮಾ
ಎೞುನ್ದನ—ಹೊರಟವು [ಗೆಯಲ್ಲಿ
ಮಲರ್‌ಅಣೈ—ತಾವರೇ ಮೊದಲಾದ ಹೂವಿನ ಹಾಸು
ಪಳ್ಳಿಕೊಳ್ ಅನ್ನಂ—ನಿದ್ರೆಮಾಡುವ ಹಂಸಮಿಥುನಗಳು
ಈನ್ಪನಿ ನನೈನ್ದ—ಹುಯ್ದ ಮಂಜಿನಿಂದ ಒದ್ದೆಯಾದ
ತಂ ಇರುಂಶಿಱಗು—ತಮ್ಮ ಹಿರಿದಾದ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು
ಉದಱಿ—ಒದರಿಕೊಂಡು

ವಿೞುಙ್ಗಿಯಮುದಲೈಯಿನ್—ನುಂಗಿದ ಮೊಸಳೆಯ
ಪಿಲಂಪುರೈ—ಗುಹೆಯನ್ನು ಹೋಲಿದ
ಪೇೞ್ವಾಯ್—ದೊಡ್ಡ ಬಾಯುಳ್ಳ
ವೆಳ್ಳೆಯಿಱು ಉಱ—ಬೆಳ್ಳಗಿರುವ ಹಲ್ಲುಗಳು ತಗಲಲು
ಅದನ್‌ವಿಡತ್ತಿನುಕ್ಕು—ಅದರ ದಂತದ ವಿಷಕ್ಕೆ
ಅನುಙ್ಗಿ, ಅೞುಙ್ಗಿಯ—ಅಂಜಿ ಆರ್ತ್ತಧ್ವನಿಮಾಡಿದ
ಆನೈಯಿನ್—ಶ್ರೀಗಜೇಂದ್ರನ
ಅರುಂತುಯರ್ಕೆಡುತ್ತ—ಕಡುದುಃಖವನ್ನು ನೀಗಿದ
ಅರಙ್ಗತ್ತಮ್ಮಾ—ಶ್ರೀರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಯೇ
ಪಳ್ಳಿ ಎೞುನ್ದು—ಶಯನದಿಂದೆದ್ದು
ಅರುಳಾಯೇ—ಕೃಪೆಮಾಡಿ ಕಟಾಕ್ಷಿಸು.

ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಪ್ರಭಾತಸೂಚಕವಾಗಿ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ಈ ಮಾರುತವು ಹೊರವಾಗಿ ಬೆಳದ ಲತೆಗಳುಳ್ಳ ಮೊಲ್ಲೆಯಗಿಡದ ಸುಂದರವಾದ ಹೂವುಗಳಲ್ಲಿನ ಪರಿಮಳವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂದು "ನೀವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನೂ ಏಕೆನಿದ್ರೆಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರುವಿರಿ" ಎನ್ನುವಹಾಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬೀಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದೆ; ಕಮಲವೇ ಮೊದಲಾದ ಹುಪ್ಪಿನ ಹಾಸುಗೆಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆಮಾಡುವ ಹಂಸಮಿಥುನಗಳು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹುಯ್ದಹನಿಯಿಂದ ಒದ್ದೆಯಾಗಿ ಹೋದ ತಮ್ಮ ವಿಶಾಲವಾದ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಒದರಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಹೊರಟವು: ಹೀಗೆ ಪ್ರಭಾತಸಮಯದ ನಿನ್ನ ಆರಾಧನ ಕಾಲವು ಸಮೀಪಿಸಿದೆ. ತನ್ನನ್ನು ನುಂಗಿಬಿಡಲು ಬಂದದೊಡ್ಡ ಮೊಸಳೆಯ ಗುಹೆಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಗಲವಾದ ಬಾಯಿನ ಬಿಳೀಹಲ್ಲುಗಳು ತನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ತಗಲಲಾಗಿ, ಅದರ ದಂತದ ವಿಷಕ್ಕೆ ಅಂಜಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಶರಣಹೊಂದಿ ಆರ್ತ್ತಧ್ವನಿಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಗಜೇಂದ್ರನ ಕಡುದುಃಖವನ್ನು ನೀಗಿದ ಆಶ್ರಿತವತ್ಸಲನಾದ ಶ್ರೀರಙ್ಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಯೋಗನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ಆರ್ತ್ತರಾದ ನಮ್ಮಮೇಲೆ ಕೃಪೆಮಾಡಿ ಕಟಾಕ್ಷಿಸಿ ಕೈಙ್ಕರ್ಯವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಬೇಕು.

O Lord, may Thou graciously hear these humble supplications of thy devotees. As an indication of the break of the day, the eastern breeze is blowing agreeably more and more, wafting along with it the fragrance of the white flowers of the luxuriantly grown *Mullai* creepers, as if to inquire why the people have not yet awakened even after sunlight; the swan-couples that had taken their beds in the midst of lotus-flowers have come out fluttering their large wings soaked in the dew that had fallen during the night; accordingly the auspicious occasion to commence Thy worship has arrived. O Thou Lord of Sriranga! the Reliever of the great elephant (Gajéndra) from his unbearable sufferings when he bitterly and piteously cried for help, having suffered much from the venomous bite of the white teeth of the crocodile, whose spacious mouth resembled a cave, condescend to wake up from Thy *conscious sleep* to extend Thy gracious look on Thy servants.

ಶುಡರೊಳಿಪರನ್ದನಶೂಳ್ದಿಶೈಯೆಲ್ಲಾಂ ತುನ್ನಿಯತಾರಕೈಮಿನ್ನೊಳಿಶುರುಙ್ಗಿ |
ಪ್ಪಡರೊಳಿಪಶುತ್ತನನ್ಪನಿಮತಿಯಿವನೋ ಪಾಯಿರುಳಕನ್ರದುಪೈಂಪೊಳಿಲ್ಕಮುಕಿನ್ |
ಮಡಲಿಡೈಕ್ಕೀಱಿವಣ್ಪಾಳೈಕಳ್ನಾಱಿ ವೈಕರೈಕೂರ್ನ್ದದುಮಾರುತಮಿದುವೋ |
ಶುಡರೊಳಿತಿಗಿರಿತಡಕ್ಕೈ ಯರಙ್ಗತ್ತಮ್ಮಾಪಳ್ಳಿಯೆಳುನ್ದರುಳಾಯೇ |೩|

ಶುಡರೊಳಿಪರನ್ದನ—ಸೂರ್ಯನಕಿರಣಗಳು ವ್ಯಾಪಿಸಿದವು	ವಣ್ ಪಾಳೈಕಳ್—ಚೊಕ್ಕವಾದ ಹೊಂಬಾಳೆಗಳು
ಶೂಳ್ದಿಶೈಯೆಲ್ಲಾಂ—ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ	ನಾಱಿ—ವಾಸನೆಯನ್ನು ಬೀಸಲು
ತುನ್ನಿಯತಾರಕೈ—ನಿಬಿಡವಾದ ನಕ್ಷತ್ರಂಗಳು	ವೈಕರೈ—ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ
ಮಿನ್ನೊಳಿ ಶುರುಙ್ಗಿ—ಮಿಂಚುವಪ್ರಕಾಶವು ಕುಂದಿ	ಕೂರ್ನ್ದದು—ವೇಗವಾಯಿತು, ಅಭಿವೃದ್ಧವಾಯಿತು
ಪಡರೊಳಿ—ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ಪ್ರಕಾಶವುಳ್ಳ	ಮಾರುತಂ ಇದುವೋ—ಈ ವಾಯುವು, ಗಾಳಿ
ಪಶುತ್ತನನ್—ಕಳೆಗುಂದಿದನು	ಅಡರೊಳಿ—ಸ್ಫುರತ್ತಾದ ಪ್ರಕಾಶವು
ಪನಿಮತಿ ಇವನೋ—ತಣ್ಣಗಿರುವ ಈ ಚಂದ್ರನು	ತಿಕ್ಕಿತರು—ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವ
ಪಾಯ್ ಇರುಳ್—ಆವರಿಸಿದ್ದ ಕತ್ತಲೆಯು	ತಿಕಿರಿ—ಶ್ರೀಚಕ್ರಾಯುಧವನ್ನು "ಧರಿಸಿರುವ"
ಅಕನ್ರದು—ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು	ತಡಕ್ಕೈ—ಸುಂದರ ವಿಶಾಲ ಹಸ್ತಗಳುಳ್ಳ
ಪೈಂಪೊಳಿಲ್—ಪಚ್ಚೆಯಾದ ಉದ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿರುವ	ಅರಙ್ಗತ್ತಮ್ಮಾ—ಶ್ರೀರಙ್ಗನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಯೇ
ಕಮುಕಿನ್—ಅಡಿಕೇಮರಗಳ [ದು	ಪಳ್ಳಿಎಳುನ್ದು—ನಾಗಪರ್ಯಙ್ಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎದ್ದು
ಮಡಲಿಡೈಕ್ಕೀಱಿ—ಎಳೇಮಟ್ಟೆಗಳನಡುವೆ ಸೀಳಿಕೊಂ	ಅರುಳಾಯೇ—ದಾಸಭೂತರಾದ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಟಾಕ್ಷಿಸು

ಸರ್ವಲೋಕಶರಣ್ಯನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ನಿನ್ನ ತಿರುವಡಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಏನೆಂದರೆ—ಆವರಿಸಿರುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳು ವ್ಯಾಪಿಸಿವೆ; ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಥಳಥಳವೆಂದು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಲಿದ್ದ ನಿಬಿಡವಾದ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಕಳೆಗುಂದಿಹೋದವು; ಬೆಳದಿಂಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಿಮಕರನಾದ ಚಂದ್ರನು ತನ್ನ ಕಾಂತಿಯುಡುಗಿ ವ್ಯತ್ಯಸ್ತ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ತೋರುತ್ತಾನೆ; ಅಷ್ಟದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುಳೆಲ್ಲಾ ಆವರಿಸಿದ್ದ ಕತ್ತಲೆಯು ತೊಲಗಿಹೋಯಿತು; ಪಚ್ಚೆಯಾದ ಉದ್ಯಾನವನಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಡಿಕೇಮರಗಳ ಎಳೇಮಟ್ಟೆಗಳ ನಡುವೆ ಸೀಳಿಕೊಂಡು ಚೊಕ್ಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಹೊಂಬಾಳೆಗಳು ವಾಸನೆಯನ್ನು ಬೀಸಲಾಗಿ, ಆ ಪರಿಮಳವನ್ನು ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ಮಾರುತವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಲಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ತೇಜಃಪ್ರಚುರವಾದ ಶ್ರೀಚಕ್ರಾಯುಧವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ ವಿಶಾಲವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಶ್ರೀಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀರಂಗಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿಜಮಾಡಿರುವ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ನಿನ್ನದಿವ್ಯಪಾದಂಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಾವು ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ನೀನು ದಿವ್ಯನಾಗ ಪರ್ಯಙ್ಕದಿಂದ ಎದ್ದು ದಾಸಭೂತರಾದ ನಮ್ಮಮೇಲೆ ಕಟಾಕ್ಷವಿಟ್ಟು ಕೈಙ್ಕರ್ಯವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕು.

O Lord, the Highest Refuge of the whole Universe! the sunlight has spread itself on all sides; while the stars studding the sky have gradually become dim; the cool moon has changed her bright color into the yellow, the darkness that had enveloped the world has now disappeared; the full-blossomed flower-sheets that have sprung up in the midst of stems of Areca-nut trees found in verdured groves having given out sweet smell, the morning breeze, blowing over these parts, has wafted such fragrance, and is felt here. O Great Father! Lord of Sriranga, in whose handsome and spacious right-hand is found the great Discus of effulgent glory and brilliance, be pleased to wake up from Thy *conscious sleep*, so that we may have the opportunity to enjoy Thy happy, glorious and handsome appearance.

ಮೇಟ್ಟಿಳಮೇತಿಕತ್ತಳೈವಿಡುಮಾಯರ್ಗಳ್ ವೇಯ್ಂಗುಳಲೋಶೈಯುಂವಿಡೈಮಣಿಕ್ಕುರಲುಂ |
ಈಟ್ಟಿಯವಿಶೈತಿಶೈಪರನ್ದನವಯಲುಳ್ ಇರಿನ್ದನಶುರುಂಬಿನಮಿಲಂಗೈಯರ್ಕುಲತ್ತೈ |
ವಾಟ್ಟಿಯವರಿಶಿಲೈವಾನವರೇಱೇ ಮಾಮುನಿವೇಳ್ವಿಯೈಕ್ಕಾತ್ತವಬಿರತ |
ಮಾಟ್ಟಿಯವಡುತಿಱಲಯೋತ್ತಿಯೆಮ್ಮರಶೇ ಯರಙ್ಗತ್ತಮ್ಮಾಪಳ್ಳಿಯೆಳುನ್ದರುಳಾಯೇ ‖

ಮೇಟ್ಟಿಳಮೇತಿಕಳ್—ದಪ್ಪವಾದ ಎಳೆಯ ಎಮ್ಮೆಗಳು
ತಳೈವಿಡುಮಾಯರ್ಗಳ್—ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವಂ
ಥಾ ಗೋಪಾಲಕರು
ವೇಯ್ಂಗುಳಲ್ ಓಶೈಯುಂ—ಊದುವ ಬಿದುರು ಕೊಳ
ಲಿನ ಶಬ್ದವನ್ನು [ವೂ
ವಿಡೈಮಣಿಕ್ಕುರಲುಂ—ವೃಷಭ ಕಂಠಮಣಿಯ ಶಬ್ದ
ಈಟ್ಟಿಯವಿಶೈ—ಇವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿದ ಶಬ್ದವೂ
ತಿಶೈಪರನ್ದನ—ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿತು
ವಯಲುಳ್—ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿನ ಪುಷ್ಪಗಳಲ್ಲಿ
ಇರಿನ್ದನ—ಚದುರಿ ಓಡಿ ಹೋದವು
ಶುರುಂಬಿನಂ—ಭ್ರಮರಗಳ ಗುಂಪುಗಳು [ವನ್ನು
ಇಲಙ್ಗೈಯರ್ಕುಲತ್ತೈ—ಲಂಕೆಯ ರಾಕ್ಷಸರ ವಂಶ

ವಾಟ್ಟಿಯವರಿಶಿಲೈ—ನಿಶ್ಶೇಷವಾಗಿ ತೊಲಗಿಸಿದ ದಿವ್ಯ
ಶ್ರೀಶಾರ್ಙ್ಗಾಯುಧವುಳ್ಳ
ವಾನವರೇಱೇ—ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಸ್ವಾಮಿಯೇ
ಮಾಮುನಿವೇಳ್ವಿಯೈ—ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಯಾಗವನ್ನು
ಕಾತ್ತು—ರಕ್ಷಿಸಿ [ಸಿದ
ಅವಬಿರತಂ ಆಟ್ಟಿಯ—ಅವಭೃತಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ
ಅಡುತಿಱಲ್—ಶತ್ರುನಿರಸನವಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ
ಅಯೋತ್ತಿ ಎಮ್ಮರಶೇ—ಅಯೋಧ್ಯಾಧಿಪತಿಯಾದ
ಅರಸೆ
ಅರಙ್ಗತ್ತಮ್ಮಾ—ಶ್ರೀರಙ್ಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಯೇ
ಪಳ್ಳಿಎಳುನ್ದು—ನಾಗಪರ್ಯಙ್ಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎದ್ದು
ಅರುಳಾಯೇ—ದಾಸಭೂತರಾದ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಟಾಕ್ಷಿಸು

ಸಮಸ್ತಲೋಕರಕ್ಷಕನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ನನ್ನ ವಿಜ್ಞಾಪನವನ್ನು ಲಾಲಿಸು—ಮೈದಪ್ಪವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಎಳೆಯ ಎಮ್ಮೆಗಳ ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಗೋಪಾಲಕರು ಬಿಡಿಸಿದ ನಂತರ ಊದುವ ಕೊಳಲಿನ ಶಬ್ದವೂ, ವೃಷಭಗಳ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಘಂಟೆಗಳ ಶಬ್ದವೂ—ಇವೆರಡೂ ಸೇರಿ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ; ಗದ್ದೆಗಳ ಅಂತರಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಲರ್ದಿರುವ ಕಮಲ ಪುಷ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದ ಮಧುವನ್ನು ಪಾನಮಾಡಿ ಝೇಂಕರಿಸುವ ಭ್ರಮರಸಮೂಹವು ಚದುರಿಹೋಯಿತು; ಆದಕಾರಣ ನಿನ್ನ ಆರಾಧನ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಪೂರ್ವಕಾಲದೊಳು ಲಂಕಾರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸರ ವಂಶವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಿ ತೊಲಗಿಸಿದ ದಿವ್ಯ ಶ್ರೀಶಾರ್ಙ್ಗಾಯುಧವನ್ನು ಶ್ರೀಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಧರಿಸತಕ್ಕಂಥಾವನಾಗಿಯೂ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಅಧಿಪತಿಯಾದಂಥಾವನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಮಹಾಮುನಿಯ ಯಾಗವನ್ನು ಯಾವವಿಘ್ನವೂ ಬಾರದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸಿ ಯಜ್ಞವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಭೃತಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ಶತ್ರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಯಿಸತಕ್ಕ ಪರಾಕ್ರಮವುಳ್ಳ ಅಯೋಧ್ಯಾಧಿಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನೇ, ಉಭಯವಿಭೂತಿವಿಶಿಷ್ಟನಾದ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನೇ, ದಿವ್ಯತಲ್ಪದಿಂದೆದ್ದು ನಮಗೆ ಅಭಿಮುಖನಾಗಿ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬೇಕು.

O Great Father, the Saviour of the Universe ! the sweet sounds of the flute given out by the cow-herdsmen, when they let loose the ropes tied round the necks of young buffaloes of well-developed abdomen, as well as the sweet voices of the oxen—these have collectively reached the four quarters of the world; swarms of humming-bees have come out, and are seen buzzing about the paddy fields ; O Thou King of the demigods, holding in Thy hand a strong and handsome *Sārnga* bow, that caused the utter destruction of the clan of Rakshasâs residing in Lanka (Ceylon), Protector of the sacrifice performed by the great sage Visvâmitra, enabling him to finish it successfully with the closing ceremony of Avabhritha, and O Lord of Ayodhya (Oudh), the city capable of holding out successfully against the enemy, be pleased to wake up from Thy *conscious sleep*, and engage us in Thy devotional service.

ಪುಲಂಬಿನಪುಟ್ಕಳುಂಪೂಂಪೊಳಿಲ್ಕಳಿನ್ವಾಯ್ ಪೋಯಿತ್ತುಕ್ಕಙ್ಗುಲ್ಪುಕುನ್ದದುಪುಲರಿ ।
ಕಲನ್ದದುಕುಣದಿಶೈಕ್ಕನೈಕಡಲರವಮ್ ಕಳಿವಣ್ಡುಮಿಳನ್ದಿಯ ಕಲಂಬಕಂಪುನೈನ್ದ ।
ಅಲಙ್ಗಲನ್ತೊಡೈಯಲ್ಕೊಣ್ಡಡಿಯಿಣೈಪಣಿವಾನ್ ಅಮರರ್ಗಳ್ಪುಕುನ್ದನರಾತಲಿಲಮ್ಮಾ ।
ಇಲಙ್ಗೈಯರ್ಕೋನ್ವಳಿಪಾಡುಶೆಯ್ಕೋಯಿಲೆಂಬೆರುಮಾನ್ಪಳ್ಳಿಯೆಳುನ್ದರುಳಾಯೇ ॥೭॥

ಪುಲಂಬಿನಪುಟ್ಕಳುಂ—ಧ್ವನಿಮಾಡುವುವು ಪಕ್ಷಿಗಳು
ಪೂಂಪೊಳಿಲ್ಕಳಿನ್ವಾಯ್—ಪುಷ್ಪಿಸಿರುವ ಉದ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿ
ರುವ
ಪೋಯಿತ್ತುಕ್ಕಙ್ಗುಲ್—ಹೋಯಿತು ಹೋಯಿತು, ರಾ [ತ್ರಿಯು
ಪುಕುನ್ದದುಪುಲರಿ—ಪ್ರಾತಃಕಾಲವು ಆರಂಭವಾಯಿತು
ಕಲನ್ದದು ಕುಣದಿಶೈ—ವ್ಯಾಪಿಸಿತು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ
ಕನೈಕಡಲರವಂ—ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ಘೋಷಿಸುವ ಸಮುದ್ರ [ದ ಧ್ವನಿಯು
ಕಳಿವಣ್ಡು—ಮಧುಪಾನದಿಂದ ಮತ್ತವಾಗಿರುವ ಭ್ರಮ
ಮಿಳನ್ದಿಯ—ಝೇಂಕಾರಮಾಡುವ
ಕಲಂಬಕಂ—ನಾನಾವಿಧ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ
ಪುನೈನ್ದ—ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ

ಅಲಙ್ಗಲ್—ಅಲ್ಲಾಡುವ [ನ್ನು ಹಿಡಿದು
ಅಂತೊಡೈಯಲ್ಕೊಂಡು—ಸುಂದರವಾದ ಮಾಲೆಗಳ
ಅಡಿಯಿಣೈಪಣಿವಾನ್—ಸ್ವಾಮಿ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಲು
ಅಮರರ್ಗಳ್—ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವತೆಗಳು
ಪುಕುನ್ದನರ್—ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು
ಆತಲಿಲಮ್ಮಾ—ಆದಕಾರಣ, ಸ್ವಾಮಿಯೇ!
ಇಲಙ್ಗೈಯರ್ಕೋನ್—ಲಂಕಾಧಿಪತಿಯು
ವಳಿಪಾಡುಶೆಯ್ಕೋಯಿಲ್—ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡು
ವ ದಿವ್ಯದೇಶವಾದ ಶ್ರೀರಂಗದಲ್ಲಿ
ಎಂಬೆರುಮಾನ್—ಬಿಜಯಮಾಡಿರುವ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನೇ
ಪಳ್ಳಿಯೆಳುನ್ದು—ನಾಗಪರ್ಯಙ್ಕದಿಂದ ಎದ್ದು
ಅರುಳಾಯೇ—ಕೃಪೆಮಾಡಬೇಕು.

ಆಶ್ರಿತಪರಾಧೀನನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ದಾಸಭೂತರಾದ ನಮ್ಮಗಳ ಅಱಿಕೆಯನ್ನು ಲಾಲಿಸು, ಪುಷ್ಪಿಸಿರುವ ಉದ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿನ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಎಲ್ಲಾಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ "ಕೀಚ್ ಕೀಚ್" ಎಂದು ಧ್ವನಿಮಾಡುತ್ತವೆ; ಲೋಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏಕಾಕಾರವಾಗಿ ಅಂಧಕಾರದಿಂದ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ರಾತ್ರಿಯು ತೊಲಗಿಹೋಯಿತು; ತಿರುವಾರಾಧನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪ್ರಭಾತವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ; ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂಥಾ ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ಘೋಷಿಸುವ ಸಮುದ್ರದ ದಿವ್ಯಧ್ವನಿಯು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ; ಮಧುಪಾನದಿಂದ ಮತ್ತವಾದ ಭ್ರಮರಗಳು ಝೇಂಕಾರಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ನಾನಾವಿಧವಾದ ಪರಿಮಳ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಸುಂದರವಾದ ಮಾಲಿಕೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಸ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವತೆಗಳು ಸ್ವಾಮಿಯ ಪಾದಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ದಿವ್ಯಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಯನಿರೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಆದಕಾರಣ ಎಲೈ ಸರ್ವಸ್ವಾತ್ಪರನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಲಂಕಾಧಿಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀವಿಭೀಷಣನು ನಿತ್ಯಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ದಿವ್ಯದೇಶವಾದ ಶ್ರೀರಂಗದಲ್ಲಿ ಬಿಜಮಾಡಿರುವ ಶ್ರೀಯಃಪತಿಯೇ, ನಾಗಪರ್ಯಙ್ಕದಿಂದ ಎದ್ದು ಕೃಪೆಯಿಂದ ಕಟಾಕ್ಷಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ನೀನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

O Lord, ever-beloved unto Thy devotees! The [illegible]s, frequenting the suburban orchards, are cheerfully warbling soon af[illegible] their waking-up; the dark night has disappeared; the early dawn which is the auspicious occasion for Thy worship is at hand: the noise of the roaring sea on the eastern side is heard everywhere; and our demigods have arrived here to worship Thy feet with beautiful and bright wreaths of sacred *tulasi*, containing a motley of variegated flowers round which the humming bees, intoxicated with abundant honey, buzz loudly. Hence, O Lord of Sriranga, where the king of Lanka (Vibhishna) renders his faithful devotional services to Thee, be pleased to wake up from Thy *conscious sleep*, and receive our humble and pious worship, and condescend to hear our prayers.

ಇರವಿಯರ್ಮಣಿನೆಡುನ್ದೇರೊಡುಮಿವರೋ ವಿಶ್ವೈಯವರ್ಪದಿನೊರುವಿಡೈಯರುಮಿವರೋ |
ಮರುವಿಯಮಯಿಲಿನನಱುಮುಕನಿವನೋ ಮರುತರುಂವಸುಕ್ಕಳುಂ ವನ್ದುವನ್ದೀಣ್ಡಿ ‖
ಪ್ಪುರವಿಯೋಡಾಡಲುಂ ಪಾಡಲುನ್ದೇರುಂ ಕುಮರದಣ್ಡಂಪುಕುನ್ದೀಣ್ಡಿಯವೆಳ್ಳ |
ಮರುವರೈಯನೈಯನಿನ್ಕೋಯಿಲಿನ್ಮುನ್ನಿವರೋಅರಙ್ಗತ್ತಮ್ಮಾಪಳ್ಳಿಯೆೞುನ್ದರುಳಾಯೇ ‖

ಇರವಿಯರ್—ದ್ವಾದಶಾದಿತ್ಯರೂ
ಮಣಿನೆಡುಂತೇರೊಡುಂ ಇವರೋ—ಸುಂದರವಾದ ಉದ್ದವಾದ ಈ ರಥಗಳೊಡನೆ
ಇಱೈಯವರ್—ಜಗನ್ನಿರ್ವಾಹಕರಾದ
ಪದಿನೊರುವಿಡೈಯರುಂಇವರೋ—ಈ ಏಕಾದಶರುದ್ರರು
ಮರುವಿಯ ಮಯಿಲಿನನ್—ಯಾವಾಗಲೂ ಬಿಟ್ಟಿರಿಯದೆ ನವಿಲನ್ನು ವಾಹನವಾಗಿ ಉಳ್ಳ
ಅಱುಮುಕನ್ ಇವನೋ—ಈ ಷಣ್ಮುಖನೂ
ಮರುತರುಂ—ನಾಲ್ವತ್ತೊಂಭತ್ತು ಮರುದ್ಗಣಂಗಳೂ
ವಸುಕ್ಕಳುಂ—ಅಷ್ಟವಸುಗಳೂ
ವನ್ದುವನ್ದುಈಣ್ಡಿ—ಬಂದು ಬಂದು ಸೇರಿ
ಪುರವಿಯೋಡು—ಅಶ್ವಗಳೊಡನೆ

ಆಡಲುಂಪಾಡಲುಂ—ನೃತ್ತಗೀತಾದಿಗಳು
ತೇರುಂಕುಮರದಣ್ಡಂ—ರಥಂಗಳೂ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ಸೈನ್ಯಗಳೂ
ಪುಕುನ್ದು ಈಣ್ಡಿಯ—ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನಿಂತ
ವೆಳ್ಳಂ—ದೊಡ್ಡ ಸಮೂಹವು [ಹೋಲಿದ
ಅರುವರೈ ಅನೈಯ—ಮಹಾಮೇರುಪರ್ವತವನ್ನು
ನಿನ್‌ಕೋಯಿಲ್‌ಮುನ್ನಿವರೋ—ನಿನ್ನ ಸನ್ನಿಧಿಯ ಎದುರಿಗೆ ಇರುವವರು
ಅರಙ್ಗತ್ತಮ್ಮಾ—ಶ್ರೀರಂಗಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಯನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ವಾಮಿಯೇ
ಪಳ್ಳಿ ಎೞುನ್ದು—ನಾಗಪರ್ಯಙ್ಕದಿಂದ ಎದ್ದು
ಅರುಳಾಯೇ—ಕಟಾಕ್ಷಿಸಬೇಕು.

ಎಲೈ ಪರಾತ್ಪರನಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ, ದಾಸಭೂತನಾದ ಎನ್ನ ಅರಿಕೆಯನ್ನು ಲಾಲಿಸಬೇಕು. ಸುಂದರವಾದ ದೊಡ್ಡ ರಥಗಳುಳ್ಳ ದ್ವಾದಶಾದಿತ್ಯರೂ, ಜಗನ್ನಿರ್ವಾಹಕರಾದ ಏಕಾದಶರುದ್ರರೂ, ಯಾವಾಗಲೂ ಬಿಟ್ಟಿರಿಯದೆ ಮಯೂರಾರೂಢನಾಗಿರುವ ಈ ಷಣ್ಮುಖನೂ ನಾಲ್ವತ್ತೊಂಭತ್ತು ಮರುದ್ಗಣಂಗಳೂ, ಅಷ್ಟವಸುಗಳೂ—ಇವರೆಲ್ಲಾ ಸಪರಿವಾರರಾಗಿ ಅಹಂಪೂರ್ವಮಹಂಪೂರ್ವಮೆಂದು ಉತ್ಸಾಹದೊಡನೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದಾರೆ. ಇದೂಅಲ್ಲದೆ ಇವರೊಡನೆ ಬಂದ ಅಶ್ವಂಗಳೂ ರಥಂಗಳೂ ಮತ್ತು ನೃತ್ತ ಗೀತಾದಿಗಳೊಡನೆ ಬಂದಿರುವ ಈ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ನಿಬಿಡವಾದ ಸೇನಾಸಮೂಹವೂ ಮಹಾಮೇರುಪರ್ವತವನ್ನು ಹೋಲುವ ಈ ದಿವ್ಯಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಪ್ರಥಮಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾ, ಕೂಟಕೂಟವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದು; ಆದಕಾರಣ ಶ್ರೀರಙ್ಗಕ್ಷೇತ್ರದೊಳು ಯೋಗನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಶಯನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯನಾಗಪರ್ಯಙ್ಕದಿಂದ ಎದ್ದು ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಟಾಕ್ಷಿಸಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕು.

O Great Father, in the front-yard of Thy handsome Temple, majestic and brilliant like Mahaméru mountain, behold! here are the twelve Adityâs on one side with their beautiful respective chariots; on the other side are the eleven administrators, the Rudrâs, behold! here is Kumâraswami, ever mounted on his beloved peacock-vehicle; there again the forty-nine Maruts and the eight Vasus—all these have congregated there, being anxious to get into prominent places to secure Thy kind first-glance. By the side of these are to be seen their chargers and the cars, as well as the different dances and bands of music, and the hosts belonging to Shanmukhâ's army. The whole of this assembly is anxiously waiting to be favoured with Thy kind glance. Hence, O Lord of Sriranga! deign to wake up from Thy *conscious sleep* to have a look at Thy humble devotees.

ಅನ್ದರತ್ತಮರರ್ಗಳ್ಕೂಟ್ಟಙ್ಗಳಿವೈಯೋ ಅರುನ್ದವಮುನಿವರುಮರುತರುಮಿವರೋ ।
ಇನ್ದಿರನಾನೈಯುನ್ದಾನುಮ್ವನ್ದಿವನೋ ಎಂಬೆರುಮಾನುನ್ಕೋಯಿಲಿನ್ವಾಶಲ್ ॥
ಶುನ್ದರರ್ನೆರುಕ್ಕವಿಚ್ಚಾದರರ್ನೂಕ್ಕ ಇಯಕ್ಕರುಮಯಙ್ಗಿನರ್ ತಿರುವಡಿತ್ತೊೞುವಾ ।
ಅನ್ದರಂಪಾರಿಡಮಿಲ್ಲೈಮಟ್ಟಿದುವೋ ಅರಙ್ಗತ್ತಮ್ಮಾಪಳ್ಳಿಯೆೞುನ್ದರುಳಾಯೇ ॥ ೭ ॥

ಅನ್ದರತ್ತು ಅಮರರ್ಗಳ್—ಅಣ್ಡಾಂತರವರ್ತಿಗಳಾದ ದೇವತೆಗಳೂ
ಕೂಟ್ಟಙ್ಗಳ್ ಇವೈಯೋ—ಇವರ ಪರಿವಾರಂಗಳೂ
ಅರುನ್ದವಮುನಿವರುಂ—ಅಪೂರ್ವವಾದ ತಪಸ್ಸುಳ್ಳ ಸನಕಾದಿ ಮುನಿಗಳೂ
ಮರುತರುಂಇವರೋ—ಮರುದ್ಗಣಂಗಳೂ
ಇನ್ದಿರನಾನೈಯುಂತಾನುಂ—ತ್ರಿಲೋಕಾಧಿಪತಿಯಾದ ಇಂದ್ರನ ಐರಾವತವೂ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರನೂ
ವನ್ದಿವನೋ—ಬಂದಿರುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ
ಎಂಬೆರುಮಾನ್—ನಮ್ಮಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ
ಉನ್ಕೋಯಿಲಿನ್ವಾಶಲ್—ನಿನ್ನ ಸನ್ನಿಧಿಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ
ಶುನ್ದರರ್ ನೆರುಕ್ಕ—ಗಂಧರ್ವರೂ ನುಗ್ಗಲು
ವಿಚ್ಚಾದರರ್ನೂಕ್ಕ—ವಿದ್ಯಾಧರರು ಬದಲಿಗೆ ನೂಕಲು
ಇಯಕ್ಕರುಂ—ಯಕ್ಷರು
ಮಯಙ್ಗಿನರ್—ಬೆಚ್ಚುಬೆರಗಾಗಿನಿಂತರು [ಸಲು
ತಿರುವಡಿತ್ತೊೞುವಾನ್—ನಿನ್ನ ತಿರುವಡಿಗಳನ್ನು ಸೇವಿ
ಅನ್ದರಂಪಾರ್—ಆಕಾಶವೂ ಭೂಮಿಯೂ
ಇಡಂಇಲ್ಲೈ ಮಟ್ಟಿದುವೋ—ಅಂತರವಿಲ್ಲದೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆಯಲ್ಲಾ [ಮಿಯೇ
ಅರಙ್ಗತ್ತಮ್ಮಾ—ಶ್ರೀರಂಗದಲ್ಲಿ ಬಿಜಯಮಾಡಿರುವ ಸ್ವಾ
ಪಳ್ಳಿಯೆೞುನ್ದು—ನಾಗಪರ್ಯಙ್ಕದಿಂದ ಎದ್ದು
ಅರುಳಾಯೇ—ಕೃಪೆಮಾಡಿ ಕಟಾಕ್ಷಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀವತ್ಸಾಂಕನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ದಾಸಭೂತನಾದ ನನ್ನ ಅಲೆಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಧರಿಸಬೇಕು ; ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯ ಸನ್ನಿಧಿಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ತ್ರಿಲೋಕಾಧಿಪತಿಯಾದ ಇಂದ್ರನು ಮತ್ತು ಅವನ ವಾಹನವಾದ ಐರಾವತವೂ ನಿಂತಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಅಣ್ಡಾನ್ತರವರ್ತಿಗಳಾದ ದೇವತೆಗಳೂ ಇವರ ಪರಿವಾರಂಗಳೂ ಅಪೂರ್ವವಾದ ತಪಸ್ಸುಳ್ಳ ಸನಕಾದಿಮಹಾಮುನಿಗಳೂ ಮರುದ್ಗಣಂಗಳು ನಿನ್ನ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಕಾದುಕೊಂಡಿರುವರು. ಈ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಗಂಧರ್ವರು ನುಗ್ಗಲಾಗಿ, ವಿದ್ಯಾಧರರೂ ಜಾಗವಿಲ್ಲದಿರುವಕಾರಣ ಅವರನ್ನು ಬದಲಿಗೆ ನೂಕುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯಕ್ಷರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಬೆಚ್ಚುಬೆರಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿಯ ವಿಶ್ವರೂಪಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ದಿವ್ಯಪಾದಂಗಳನ್ನು ಅರ್ಚಿಸಿ ಮಂಗಳಾಶಾಸನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಒಬ್ಬರಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಅಹಂಪೂರ್ವ ಮಹಂಪೂರ್ವಮೆಂದು ಬಿದ್ದು ಭೂಮ್ಯಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಎಡೆಬಿಡದೆ ನಿಂತಿರುವರು. ಆದಕಾರಣ ಶ್ರೀರಂಗದಲ್ಲಿ ಬಿಜಯಮಾಡಿರುವ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ, ನಾಗಪರ್ಯಙ್ಕದಿಂದೆದ್ದು ಕೃಪೆಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಆಶ್ರಿತರಾದ ನಮ್ಮ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ದಯೆಯಿಂದ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

O Lord, behold! on this side, near the *Sanctum Sanctorum* of Thy templ is waiting Indra, the lord of the three worlds, with his celestial elephant Irâva on that side are found the multitudes of demigods with their retinue; here the Maruts, the celestial administrators; there are seen the great Rishis, famous for their rare penance—all waiting to receive Thy Grace. O Lord God! while the handsome Gandharvâs, (celestial songsters) press closely for want of room in the front yard of Thy temple, the Vidyadharâs in return push them aside: and the Yakshâs finding no way to enter in, have got thoroughly confused: thus all have collected here leaving no room for occupation either in the mundane or ultra-mundane worlds. Hence, O Great Father, Lord of Srirânga, be pleased to wake up from Thy conscious sleep to receive the worship of Thy faithful devotees.

ವಂಬವಿೞ್ವಾನವರ್ವಾಯುಱೈವೞಙ್ಗ ಮಾನಿಧಿಕಪಿಲೈಯೊಣ್ಕಣ್ಣಾಡಿಮುದಲಾ |
ವೆಂಬೆರುಮಾನ್ಪಡಿಮೈಕ್ಕಲಙ್ಗಾಣ್ಡಱ್ಕೇಱ್ಪನವಾಯಿನಕೊಣ್ಡುನನ್ಮುನಿವರ್ ‖
ತುಂಬುರುನಾರದರ್ಪುಗುನ್ದನರಿವರೋ ತೋನ್ಱಿನನಿರವಿಯುನ್ದುಲಙ್ಗೊಳಿಪರಪ್ಪಿ |
ಯಂಬರತಲತ್ತಿನಿನ್ಱಗಲ್ಗಿನ್ಱದಿರುಳ್ಪೋಯ್ಯರಙ್ಗತ್ತಮ್ಮಾಪಳ್ಳಿಯೆೞುನ್ದರುಳಾಯೇ ‖೮‖

ವಂಬವಿೞ್—ನೂತನವಾದ ಪರಿಮಳವುಳ್ಳ
ವಾನವರ್—ದೇವತೆಗಳು
ವಾಯುಱೈ—ಗಱಿಕೇಹುಲ್ಲು
ವೞಙ್ಗ—ಸಮರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ [ಗಳು
ಮಾನಿಧಿ—ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ಶಂಖ ಪದ್ಮ ಮುಂತಾದ ನಿಧಿ
ಕಪಿಲೈ—ಕಪಿಲವರ್ಣವುಳ್ಳ ಸುರಭಿಗಳು [ದವು
ಒಣ್ಕಣ್ಣಾಡಿಮುದಲಾ—ದಿವ್ಯವಾದ ಕನ್ನಡಿ ಮೊದಲಾ
ಎಂಬೆರುಮಾನ್—ಸರ್ವಸ್ವಾಮಿಯಾದ ನೀನು
ಪಡಿಮೈಕ್ಕಲಂ—ಉಪಕರಣಂಗಳೆಲ್ಲಾ
ಕಾಣ್ಡಱ್ಕು—ನೋಡಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ
ಏಱ್ಪನವಾಯಿನ—ತಕ್ಕವುಗಳಾದಂಥಾ
ಕೊಣ್ಡುನನ್ಮುನಿವರ್—ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅನ
ನ್ಯಪ್ರಯೋಜನರಾದ ಋಷಿಗಳು

ತುಂಬುರುನಾರದರ್—ತುಂಬುರುನಾರದರು [ದಾರೆ
ಪುಗುನ್ದನರ್ ಇವರೋ—ಈ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನಿಂತಿ
ತೋನ್ಱಿನನಿರವಿಯುಂ—ಉದಯಿಸಿದನು ಸೂರ್ಯನು
ತುಲಙ್ಗೊಳಿಪರಪ್ಪಿ—ಅಧಿಕವಾದ ತೇಜಸ್ಸನ್ನು ಹರ
ಅಂಬರತಲತ್ತಿನಿನ್ಱು—ಆಕಾಶದಿಂದಲೂ
ಅಗಲ್ಗಿನ್ಱದು—ನೀಗಿಹೋಗುತ್ತಲಿದೆ
ಇರುಳ್ಪೋಯ್—ಅಂಧಕಾರವು ತೊಲಗಿ
ಅರಙ್ಗತ್ತಮ್ಮಾ—ಶ್ರೀರಙ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಿಜಯಮಾಡಿರುವ ಶ್ರೀ
ಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ
ಪಳ್ಳಿಯೆೞುನ್ದು—ದಿವ್ಯಪರ್ಯಙ್ಕದಿಂದೆದ್ದು
ಅರುಳಾಯೇ—ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ದಾಸಭೂತರಾದ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ಆಂತರವಾದ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ತೊಲಗಿಸಬೇಕು.

ಸರ್ವರಕ್ಷಕನಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ! ನನ್ನ ಅಜಿಕೆಯನ್ನು ಲಾಲಿಸು, ನಿನ್ನ ಆರಾಧನಾಯೋಗ್ಯವಾದ ಪ್ರಾತಃಕಾಲವು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಯಿತು; ನಿನಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ನೂತನ ಪರಿಮಳವುಳ್ಳ ಗಱಿಕೇಹುಲ್ಲು, ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ಶಂಖ ಪದ್ಮ ಮುಂತಾದ ನಿಧಿಗಳೂ, ಇವುಗಳನ್ನು ಹಸ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸರ್ವಸ್ವಾಮಿಯಾದ ನಿನ್ನ ಪ್ರಥಮವೀಕ್ಷಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಪಿಲವರ್ಣವುಳ್ಳ ಸುರಭಿಗಳು ನಿರ್ಮಲವಾದ ದಿವ್ಯ ದರ್ಪಣಂಗಳು ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ತೋಪಕರಣಂಗಳನ್ನೂ ಸಜ್ಜುಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೇವತೆಗಳೂ ಅನನ್ಯ ಪ್ರಯೋಜನರಾದ ಋಷಿಗಳೂ, ಮಂಗಳಗೀತವನ್ನು ಹಾಡತಕ್ಕ ತುಂಬುರುನಾರದರೂ ಅವಸರಪ್ರತೀಕ್ಷಕರಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತಿದಾರೆ. ಇವರುಗಳಲ್ಲದೆ ಸಹಸ್ರಕಿರಣನಾದ ಸೂರ್ಯನು ತನ್ನ ದಿವ್ಯ ತೇಜಸ್ಸನ್ನು ನಾಲ್ಕುಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹರಡುತ್ತಾ ಉದಯಿಸಿದಾನೆ; ಅಂಧಕಾರವೆಲ್ಲಾ ಆಕಾಶದಿಂದಲೂ ನೀಗಿಹೋಯಿತು. ಆದಕಾರಣ ಶ್ರೀರಙ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಿಜಯಮಾಡಿರುವ ಜಗನ್ನಾಥನೇ, ದಿವ್ಯ ಪರ್ಯಙ್ಕದಿಂದೆದ್ದು ಈ ಪದಾರ್ಥಂಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಟಾಕ್ಷಿಸಿ, ದಾಸಭೂತರಾದ ನಮ್ಮ ಆಂತರವಾದ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ತೊಲಗಿಸಬೇಕು.

O Lord. The Protec[...] of the Uuiverse ! the day has dawned; the demigods [...]d the Rishis, together with the celestial songsters-Tumburu and Nārada—are [...]nding in Thy front-yard with new and fragrant huriallee grass, and the nine kinds of gems in their hands to be offered as offerings to Thee; also the cows of kapil-color and beautiful mirrors and such other things are brought to the front-yard to be kindly first seen by Thee. The sun has come up spreading his brilliant rys all round, while the darkness has entirely disappeared leaving the sky clear. Great Father, Lord of Srirang[...]! be pleased to wake up from Thy conscious sleep receive our respects and to have a gracious look at these offerings.

ಏದಮಿಲ್ತಣ್ಣುಮೈಯೆಕ್ಕಮ್ಮತ್ತಳಿ ಯಾೞ್ಕುೞಲ್ಮುೞವಮೋಡಿಶೈತ್ತಿಶೈಕ್ಕೆೞುಮಿ |
ಕೀದಙ್ಗಳ್ಪಾಡಿನರ್ಕಿನ್ನರರ್ಗರುಡರ್ಗಳ್ ಕನ್ದರುವರುಮಿವರ್ಗಙ್ಗುಲುಮೆಲ್ಲಾಂ ||
ಮಾದವರ್ವಾನವರ್ಶಾರಣರಿಯಕ್ಕರ್ ಶಿತ್ತರುಮಯಙ್ಗಿನರ್ತಿರುವಡಿತ್ತೊೞುವಾ |
ನಾದಲಿಲವರ್ಕ್ಕುನ್ನಾಳೋಲಕ್ಕಮರುಳ ವರಙ್ಗತ್ತಮ್ಮಾಪಳ್ಳಿಯೆೞುನ್ದರುಳಾಯೇ ||೮||

ಏದಮಿಲ್ ತಣ್ಣುಮೈ—ನಿರ್ದುಷ್ಟವಾದ ತಮಟೆ
ಯೆಕ್ಕಂ, ಮತ್ತಳಿ—ಏಕತಂತ್ರೀವಾದ್ಯವು, ಮದ್ದಳೆ
ಯಾೞ್, ಕುೞಲ್—ವೀಣೆ ವಿಧವಾದವೇಣು, ಕೊಳಲು
ಮುೞವಮೋಡು ಇಶೈ—ಇವುಗಳ ಘೋಷದೊಡನೆ
ಸೇರಿದ ಹಾಡುಗಳು
ತಿಶೈಕ್ಕೆೞುಮಿ—ದಿಕ್ಕುಗಳೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸುವಹಾಗೆ
ಕೀದಙ್ಗಳ್ ಪಾಡಿನರ್—ಗೀತಂಗಳನ್ನು ಹಾಡತಕ್ಕವರು
ಕಿನ್ನರರ್, ಗರುಡರ್ಗಳ್—ಕಿನ್ನರರೂ, ಗರುಡರೂ
ಕನ್ದರುವರುಂ ಇವರ್—ಈ ಗಂಧರ್ವರು ಮುಂತಾದ
ವರು
ಕಙ್ಗುಲುಂ ಎಲ್ಲಾಂ—ರಾತ್ರಿಯವೇಳೆಯೆಲ್ಲಾ [ಮಾ
ದವರ್, ವಾನವರ್—ಮಹಾತಪಸ್ವಿಗಳೂ ದೇವತೆಗ
ಶಾರಣರ್, ಇಯಕ್ಕರ್—ಚಾರಣರೂ ಯಕ್ಷರೂ
ಶಿತ್ತರುಮಯಙ್ಗಿನರ್—ಸಿದ್ಧರೂ ಬೆಚ್ಚುಬೆರಗಾದರು
ತಿರುವಡಿತ್ತೊೞುವಾನ್—ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಪಾದಂಗಳನ್ನು ಸೇ
ವಿಸುವುದಕ್ಕೆ
ಆದಲಿಲ್ ಅವರ್ಕ್ಕು—ಆದಕಾರಣ, ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ
ನಾಳ್, ಓಲಕ್ಕಂ ಅರುಳ—ಈ ದಿವಸ ಒಡ್ಡೋಲಗವನ್ನು
ಕೃಪೆಮಾಡಲು [ಸ್ವಾಮಿಯೇ
ಅರಙ್ಗತ್ತಮ್ಮಾ—ಶ್ರೀರಙ್ಗದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವಾಸಮಾಡುವ
ಪಳ್ಳಿಯೆೞುನ್ದು—ದಿವ್ಯನಾಗಪರ್ಯಙ್ಕದಿಂದ ಎದ್ದು
ಅರುಳಾಯೇ—ದಾಸನಾದ ನನಗೋಸ್ಕರ ಇವರನ್ನು
ಕೈಂಕರ್ಯವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಬೇಕು.

ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅಸದೃಶಜನಕನಾದವನೇ, ಕೃಪೆಮಾಡಿ ಅವಧರಿಸಬೇಕು. ನೀನು ಯೋಗನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಪ್ರಬುದ್ಧನಾಗುವಾಗ ಮಂಗಳಧ್ವನಿಯು ನಿನ್ನ ಶ್ರೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವಹಾಗೆ ನಿರ್ದುಷ್ಟವಾದ ತಮಟೆಯೂ, ಏಕತಂತ್ರೀವಾದ್ಯವೂ, ಮೃದಂಗವೂ, ವೀಣೆಯೂ, ನಾನಾವಿಧವಾದ ಕೊಳಲುಗಳೂ, ಇವುಗಳ ಸುಂದರವಾದ ಧ್ವನಿಯೊಡನೆ ಸೇರಿದ ಗೀತಗಳು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸುವಹಾಗೆ ಮನೋಹರವಾದ ಗೀತಂಗಳನ್ನು ಹಾಡತಕ್ಕವರಾದ ಕಿನ್ನರರೂ ಗರುಡರೂ ಗಂಧರ್ವರು ಮುಂತಾದವರೂ, ರಾತ್ರಿಯವೇಳೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಎಡೆಬಿಡದೆ ತಪಸ್ಸುಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಹರ್ಷಿಗಳೂ, ಸಮಸ್ತದೇವತೆಗಳೂ ಚಾರಣರೂ ಸಿದ್ಧರೂ—ಇವರೆಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಪಾದದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ತ್ವರೆಗೊಂಡು ನೆರೆದಿರುವರು. ಆದಕಾರಣ ಎಲೈ ಶ್ರೀರಙ್ಗದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವಾಸಮಾಡುವ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ದಿವಸ ಒಡ್ಡೋಲಗವನ್ನು ಕೃಪೆಮಾಡಲು, ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯನಾಗಪರ್ಯಙ್ಕದಿಂದೆದ್ದು ದಾಸನಾದ ನನಗೋಸ್ಕರ ಎಲ್ಲರೂ ಉಜ್ಜೀವಿಸುವಹಾಗೆ ಕಟಾಕ್ಷಿಸಿ ಕೈಂಕರ್ಯವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಬೇಕು.

O Lord, Great Parent of the Universe! in order that Thou mayest graciously be pleased to hear auspicious and agreeable sounds at the time of Thy waking-up from Thy conscious sleep, the Kinnarás, the Garudás, the Gandharvâs of heavenly regions, the great Rishis of rare austerities, the demigods, the Chàranás the Siddhâs—all these have collected together to offer worship at Thy venerable and holy Feet in the front yard of Thy temple, singing Thy praises as in duty bound, mixing their sweet songs with the agreeable and harmonious notes derived from such musical instruments—as the pure drum, the cornet, the tabor, the vinà and the flute, which sounds have filled the eight quarters of the globe. Hence, O Lord of Sriranga, be gracious enough to wake up from Thy conscious sleep to

ಕಡಿಮಲರ್ಕ್ಕಮಲಙ್ಗಳ್ಮಲರ್ನ್ದನವಿವೈಯೋ ಕದಿರವನ್ಕನೈಕಡಲ್ಮುಳೈತ್ತನನಿವನೋ |
ತುಡಿಯಿಡೈಯಾರ್ಶುರಿಕುೞಲ್ಪಿೞಿನ್ದುದಱಿ ತುಕಿಲುಡುತ್ತೇಱಿನರ್ಶೂೞ್ಪುನಲರಙ್ಗಾ ||
ತೊಡೈಯೊತ್ತತುಳವಮುಙ್ಕೂಡೈಯುಮ್ಪೊಲಿನ್ದುತೋನ್ಱಿಯತೋಳ್ತೊಣ್ಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿಯೆನ್ನುಂ |
ಅಡಿಯನೈಯಳಿಯನೆನ್ಱರುಳಿಯುನ್ನಡಿಯಾರ್ಕ್ಕಾಟ್ಪಡುತ್ತಾಯ್ಪಳ್ಳಿಯೆೞುನ್ದರುಳಾಯೇ ||

ಕಡಿಮಲರ್ಕಮಲಙ್ಗಳ್—ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಕಮಲಗಳು
ಮಲರ್ನ್ದನಇವೈಯೋ—ಇವು ವಿಕಸಿತವಾದವು
ಕದಿರವನ್ ಕನೈಕಡಲ್—ಸೂರ್ಯನು ಘೋಷಿಸುವ ಜಲಧಿಯಲ್ಲಿ [ಉದ್ಭವಿಸಿದನು
ಮುಳೈತ್ತನನ್, ಇವನೋ—ಉದಯಗಿರಿಯಮೇಲೆ
ತುಡಿಯಿಡೈಯಾರ್—ತನುಮಧ್ಯರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರು
ಶುರಿಕುೞಲ್—ಸುರುಳಿಯಾದ ಕುಂತಳಗಳನ್ನು
ಪಿೞಿನ್ದು ಉದಱಿ—ಹಿಂಡಿ ಒದರಿಕೊಂಡು
ತುಕಿಲ್ಉಡುತ್ತು—ತಂತಮ್ಮ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು
ಏಱಿನರ್—ದಡವನ್ನು ಹತ್ತಿದರು
ಶೂೞ್ಪುನಲ್ಅರಙ್ಗಾ—ಕಾವೇರೀನದಿಯಿಂದ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ ಶ್ರೀರಂಗಕ್ಷೇತ್ರದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ
ತೊಡೈಯೊತ್ತತುಳವಮುಂ—ಕಟ್ಟಿದ ತುಳಸೀಮಾಲೆಯನ್ನು
ಕೂಡೈಯುಂಪೊಲಿನ್ದು—ಅದರ ಬುಟ್ಟಿಯೂ ಸೇರಿ
ತೋನ್ಱಿಯತೋಳ್—ಕಾಣುವ ಭುಜವುಳ್ಳ
ತೊಣ್ಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿಯೆನ್ನುಂ—ತೊಣ್ಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿ ಎನ್ನುವ
ಅಡಿಯನೈ—ದಾಸಭೂತನಾದ ನನ್ನನ್ನು
ಅಳಿಯನ್ ಎನ್ಱರುಳಿ—ಅನಾಥನೆಂದು ಕೃಪೆಮಾಡಿ
ಉನ್ನಡಿಯಾರ್ಕ್ಕ್—ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ
ಆಳ್ಪಡುತ್ತಾಯ್—ಕಿಂಕರನಾಗಿ ಮಾಡು [ಎದ್ದು
ಪಳ್ಳಿಯೆೞುನ್ದು—(ಇದಕ್ಕಾಗಿ) ನಿನ್ನ ನಾಗಪರ್ಯಂಕದಿಂದ
ಅರುಳಾಯೇ—ಕೃಪೆಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಕಟಾಕ್ಷಿಸಬೇಕು

ಮಹಾಪುಣ್ಯನದಿಯಾದ ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ ಶ್ರೀರಙ್ಗಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿಜಮಾಡಿರುವ ಶ್ರಿಯಃಪತಿಯೇ, ನನ್ನ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಏನೆಂದರೆ—ದಿವ್ಯಪರಿಮಳವುಳ್ಳ ಕಮಲಂಗಳು ವಿಕಸಿತವಾಗಿವೆ; ಈ ಕಮಲಗಳಿಗೆ ಬಾಂಧವನಾದ ಆದಿತ್ಯನು ಘೋಷಿಸುವ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದಾನೆ; ತನುಮಧ್ಯರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪ್ರಾತಃಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸುರುಳಿಯಾದ ತಂತಮ್ಮ ಕುಂತಳಗಳನ್ನು ಹಿಂಡಿ ಒದರಿಕೊಂಡು ವಸ್ತ್ರಂಗಳನ್ನುಟ್ಟು ದಡವನ್ನು ಹತ್ತಿ ಬರುತ್ತಲಿದಾರೆ; ಹೀಗೆ ಪ್ರಭಾತಸೂಚನೆಗಳು ನಾಲ್ಕುಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಬರುವವು. ಆದಕಾರಣ ಕಟ್ಟಿದ ತುಳಸೀಮಾಲೆಯಿಂದಲೂ ಅದರ ಬುಟ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಭುಜವುಳ್ಳ "ತೊಣ್ಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿ" ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ದಾಸನಾದ ನನ್ನನ್ನು ಅನಾಥನೆಂದು ಕೃಪೆಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕಿಂಕರನಾಗಿ ಮಾಡು; ಮತ್ತು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯನಾಗಪರ್ಯಂಕದಿಂದೆದ್ದು ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಕಟಾಕ್ಷಿಸಬೇಕು.

O Lord, presiding over the famous city of Sriranga surrounded by the holy river Cauvery, condescend to hear me. Behold! the sweet-scented handsome lotuses have blossomed; and their lord, the sun, has appeared above the horizon, emerging from the boisterous ocean; the chaste matrons of slender waists, have already finished their morning-ablutions, squeezing and shaking their wet curly hair so as to dry; and have reached the shore with their usual costume on: thus there are ample signs to indicate the dawn of day. Accordingly, myself, Thy faithful devotee, known as Tondaradippodi (The *Dust* attached to the feet of holy devotees) have come to Thee, with the basket of flowers hung up to my shoulders and containing the wreaths of Tulasi, intended for Thy morning devotional service; and may Thou be graciously pleased to wake up from Thy *conscious sleep* and to take pity on me—a helpless orphan

THE NITYÂNUSANDHÂNAM SERIES.

1.	Tiruppallandu (ತಿರುಪ್ಪಲ್ಲಾಣ್ಡು)		...	0	3	0
2.	— Do. — (with English Translation)		...	0	4	0
3.	Tirupalli Yeluchchi (ತಿರುಪ್ಪಳ್ಳಿಯೆಳುಚ್ಚಿ)		...	0	3	0
4.	— Do. — do. (with English Translation)		...	0	4	0
5.	Tiruppavai with swapadesartham (ತಿರುಪ್ಪಾವೈ)	*(in the Press)*	...	1	0	0
6.	— Do. — (with English Translation)	do.	...	1	8	0
7.	Adhikara Sangraham (Desikar's) (ಅಧಿಕಾರಸಙ್ಗ್ರಹಂ)	do.	...	1	0	0
8.	— Do. — (with English Translation)	do.	...	1	8	0

Other Parts, one of which is devoted to "a **Critical inquiry** into the **Age** and **Writings of the Alvars**," are being made ready for the Press. Further particulars will be notified in due course.

A **discount** of **10** per cent. will be allowed for all orders of fifty copies and upwards.

Copies can be had of (1) Messrs. Srinivasa, Varadachari & Co., Madras; (2) S. Biligiri Aiyangar, Esq., Attorney-at-Law, Castle Kernan, Madras; (3) Messrs. Pushparatha Chetty & Co., Madras; (4) L. Srinivasaiengar, Esq., Advocate, Bangalore City: and (5) The undersigned—

M. B. SRINIVASA AIYANGAR, M. A.,
Headmaster, High School, Kolar.

June 1898.